

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA**HOTĂRÂRE nr. ____****din _____ 2025****Chișinău**

**Cu privire la aprobarea Regulamentului privind serviciile de informații
fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare și modificarea Hotărârii
Guvernului nr. 413/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind
stabilirea Sistemului de informare și monitorizare a traficului
navelor maritime**

În temeiul Legii nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 185-199, art. 442), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Prezenta hotărâre transpune parțial Directiva 2005/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind serviciile de informații fluviale (RIS) armonizate pe căile navigabile interioare de pe teritoriul Comunității, nr. CELEX: 32005L0044, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 255 din 30 septembrie 2005, așa cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019.

1. Se instituie centrul de servicii de informații fluviale din Republica Moldova în cadrul Căpităniei portului Giurgiulești din cadrul Agenției Navale.

2. Se aprobă Regulamentul privind serviciile de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare (se anexează).

3. Agenția Navală, în calitate de autoritate competentă pentru aplicarea serviciilor de informații fluviale și pentru schimbul internațional de date, va elabora, va publica și va actualiza actele naționale corespunzătoare:

3.1. specificațiile tehnice pentru raportarea electronică a navelor în navigația interioară;

3.2. specificațiile tehnice ale notificărilor transmise comandanților.

4. Regulamentul privind stabilirea Sistemului de informare și monitorizare a traficului navelor maritime, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 413/2021 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 314, art. 736), se modifică după cum urmează:

4.1. punctul 30 va avea următorul cuprins:

„30. Datele care au fost colectate dintr-un sistem VDR se pun la dispoziția statului interesat în eventualitatea unei anchete efectuate în urma unui accident produs în apele aflate sub jurisdicția Republicii Moldova. Datele sunt folosite în cadrul anchetei și sunt transmise la solicitarea argumentată a statului respectiv. Statul interesat asigură publicarea concluziilor anchetei în cel mai scurt timp de la încheierea acesteia”;

4.2. la punctul 36, textul „trebuie să comunice în scris, Agenției Navale, înaintea plecării navei,” se substituie cu textul „notifică, cel târziu în momentul plecării, Agenției Navale,”;

4.3. la punctul 37, sintagma „trebuie să comunice în scris autorității competente desemnate” se substituie cu sintagma „notifică autoritatea competentă desemnată”;

4.4. punctul 40 va avea următorul cuprins:

„40. Agenția Navală aplică o procedură prin care permite operatorului, comandantului sau agentului unei nave, la care fac referire prevederile punctelor 36-39, să îi notifice informațiile prevăzute la punctele 42 și 43. Agenția Navală păstrează informațiile notificate pentru o perioadă de cel puțin 5 ani din data notificării, pentru a permite folosirea lor în eventualitatea unui incident sau accident pe mare. Agenția Navală întreprinde măsurile necesare pentru furnizarea acestor informații prin intermediul poștei electronice și fără întârziere Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, 24 de ore din 24, la cerere”;

4.5. la punctul 41, sintagma „prevăzute în anexa la prezentul Regulament” se substituie cu sintagma „prevăzute de sistemul informațional gestionat de Agenția Navală”;

4.6. anexa se abrogă.

5. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale:

5.1. va notifica Comisiei Europene cu privire la autoritatea desemnată pentru schimbul internațional de date;

5.2. va elabora, va publica și va actualiza actele naționale corespunzătoare:

5.2.1. orientările tehnice pentru planificarea, punerea în aplicare și utilizarea operațională a serviciilor de informații fluviale (RIS);

5.2.2. specificațiile tehnice ale notificărilor transmise comandanților de nave;

5.2.3. specificațiile tehnice pentru sistemele de reperare și de urmărire a navelor;

5.2.4. specificațiile tehnice pentru sistemul de afișare a hărților electronice și de informații pentru navigația interioară (sistemul ECDIS interior);

5.2.5. specificațiile tehnice detaliate pentru raportarea electronică a navelor;

5.2.6. standardul European Standard for River Information Services (ES-RIS)

5.3. va efectua controlul asupra executării prezentei hotărâri.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2029, cu excepția punctului 4, care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, și a punctului 14 din Regulamentul privind serviciile de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare, care intră în vigoare din data în care Republica Moldova va deveni stat membru al Uniunii Europene.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Vladimir BOLEA

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. /2025

REGULAMENT

privind serviciile de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare

Prezentul Regulament transpune parțial (art. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, anexa I și anexa II) Directiva 2005/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind serviciile de informații fluviale (RIS) armonizate pe căile navigabile interioare de pe teritoriul Comunității (Text cu relevanță pentru SEE), nr. CELEX: 020005L0044, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 255 din 30 septembrie 2005, așa cum a fost modificată ultima dată și publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 198 din 25 iulie 2019.

Capitolul I

OBIECTUL, DOMENIUL DE APLICARE ȘI DEFINIȚII

1. Regulamentul privind serviciile de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare (în continuare – *Regulament*) stabilește cadrul pentru implementarea și utilizarea serviciilor de informații fluviale (în continuare – *RIS*) pe teritoriul Republicii Moldova, pentru a sprijini transportul pe căile navigabile interioare în vederea creșterii siguranței, eficienței și protecției mediului, precum și pentru a facilita interfețele cu alte moduri de transport.

2. RIS se organizează ca un sistem deschis, armonizat și interoperabil cu sistemele similare de pe căile navigabile interioare ale Uniunii Europene și este actualizat în conformitate cu cerințele, specificațiile și condițiile stabilite de acestea.

3. Prezentul Regulament se aplică în scopul implementării și operării RIS pe căile navigabile interioare ale Republicii Moldova: râul Prut, de la confluența cu fluviul Dunărea până la Ungheni (407 km), râul Nistru, din localitatea Palanca până la Hidrocentrala Dubăsari și de la Dubăsari până la localitatea Cosăuți, incluzând porturile de pe acestea.

4. În sensul prezentului Regulament, se utilizează următoarele noțiuni:

4.1. *aplicație RIS* – furnizarea serviciilor de informații fluviale prin sisteme special destinate acestui scop;

4.2. *centru RIS* – locul în care sunt gestionate serviciile de către operatori;

4.3. *informații privind pasele de navigație* – informații geografice, hidrologice și administrative privind calea navigabilă (pasa de navigație). Informațiile privind pasele de navigație sunt informații într-un singur sens: de la țărm către navă sau de la țărm către birou;

4.4. *informații tactice privind traficul* – informațiile care afectează deciziile imediate privind navigația în situațiile reale de trafic și în mediul geografic apropiat;

4.5. *informații strategice privind traficul* – informațiile care afectează deciziile pe termen mediu și lung ale utilizatorilor RIS;

4.6. *interoperabilitate* – armonizarea serviciilor, a conținutului datelor, a formatului și a frecvenței schimburilor de date astfel încât utilizatorii RIS să aibă acces la aceleași servicii și informații la nivel european;

4.7. *servicii de informații fluviale (RIS)* – serviciile de informații armonizate, destinate să sprijine gestionarea traficului și transportului pe căile navigabile interioare, inclusiv, ori de câte ori este posibil din punct de vedere tehnic, interfețele cu alte moduri de transport. RIS nu se referă la activitățile comerciale interne din cadrul uneia sau dintre mai multe societăți implicate, dar sunt deschise pentru a asigura interfața cu activitățile comerciale. RIS conțin servicii, cum ar fi informații privind pasele de navigație, informații cu privire la trafic, gestionarea traficului, sprijin pentru atenuarea catastrofelor, informații privind gestionarea transportului, statistici și servicii vamale, precum și redevențele de cale navigabilă și taxele portuare;

4.8. *utilizatori RIS* – toate grupurile de utilizatori, inclusiv comandanții navelor, operatorii RIS, operatorii ecluzelor și/sau podurilor, autoritățile căilor navigabile, operatorii portuari și din terminale, operatorii Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și ai Poliției de Frontieră, precum și administratorii flotelor, expeditorii și brokerii mărfurilor.

Capitolul II IMPLEMENTAREA RIS

5. Agenția Navală ia măsurile necesare pentru a pune în aplicare RIS pe căile navigabile interioare în sensul punctului 3.

6. Agenția Navală dezvoltă RIS în așa fel încât aplicarea RIS să fie eficientă, să poată fi extinsă și să fie interoperabilă, permițând interacțiunea cu alte aplicații RIS și, dacă este posibil, cu sisteme pentru alte moduri de transport. RIS furnizează, de asemenea, interfețe cu sistemele de gestionare a transportului și cu activitățile comerciale.

7. Pentru realizarea RIS:

7.1. Agenția Navală furnizează utilizatorilor RIS toate datele relevante privind navigația și planificarea curselor pe căile navigabile interioare. Aceste date se furnizează cel puțin într-un format electronic accesibil, conform anexei nr. 1;

7.2. Agenția Navală pune la dispoziția utilizatorilor RIS, pe lângă datele menționate la punctul 7.1, hărți electronice de navigație adaptate navigației pentru

toate căile lor navigabile interioare din clasa a V-a și clasele superioare, în conformitate cu Clasificarea căilor navigabile interioare europene;

7.2.1. Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, după caz, asigură accesul la totalitatea seturilor de date spațiale, aflate în responsabilitatea sa, fie prin servicii de rețea, fie prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect);

7.3. Agenția Navală permite autorităților publice relevante să primească de la nave formularele care conțin datele solicitate navelor. În cazul transportului transfrontalier, aceste informații se transmit autorităților competente ale statului învecinat, iar orice astfel de transfer de date se finalizează înainte de sosirea navelor la frontieră;

7.4. Agenția Navală se asigură că notificările transmise către comandanții navelor, inclusiv cele referitoare la nivelul apei (sau pescajul maxim permis) și rapoartele privind gheața de pe căile lor navigabile interioare, sunt furnizate sub formă de mesaje standardizate, codificate și care pot fi descărcate electronic. Mesajul standardizat conține cel puțin informațiile necesare pentru navigația în siguranță;

7.5. notificările către comandanții navelor se furnizează cel puțin într-un format electronic accesibil, potrivit specificațiilor prevăzute în anexele nr. 1 și nr. 2.

8. Pentru utilizarea sistemelor de identificare automată (AIS), se aplică Acordul regional privind serviciile radiotelefonice pe căile navigabile interioare, încheiat la Basel la 6 aprilie 2000 în cadrul reglementărilor radio ale Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (ITU).

9. Agenția Navală informează comandanții navelor, operatorii, agenții sau armatorii navelor care navighează pe căile navigabile interioare, precum și expeditorii sau proprietarii mărfurilor transportate la bordul acestor nave, cu privire la serviciile puse la dispoziție în conformitate cu prezentul Regulament.

Capitolul III **ORIENTĂRI ȘI SPECIFICAȚII TEHNICE**

10. Orientările tehnice pentru planificarea RIS, punerea în aplicare și exploatarea operațională a serviciilor, precum și specificațiile tehnice, se bazează pe următoarele:

10.1. sistemul de afișare a hărților electronice și de informare pentru navigația pe căile navigabile interioare (ECDIS interior);

10.2. rapoartele electronice transmise de nave;

10.3. notificările către comandanții navelor;

10.4. sistemele de reperare și urmărire a navelor;

10.5. compatibilitatea echipamentelor necesare pentru utilizarea RIS.

11. Orientările și specificațiile tehnice în domeniile prevăzute la punctul 10 se bazează pe principiile tehnice prevăzute în anexa nr. 2 și iau în considerare activitatea din acest domeniu a organizațiilor internaționale relevante.

12. În scopul aplicării RIS, care necesită determinarea exactă a poziției, se recomandă utilizarea tehnologiilor de determinare a poziției prin satelit.

Capitolul IV

OMOLOGAREA ECHIPAMENTULUI RIS

13. În cazul în care este necesar pentru siguranța navigației și este prevăzut în reglementările tehnice relevante, echipamentul utilizat de terminalul și rețeaua RIS, precum și aplicațiile electronice se omologhează pentru conformitatea cu specificațiile respective înainte de a fi folosite pe căile navigabile interioare.

14. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale notifică Comisiei Europene cu privire la organismele naționale responsabile de omologare.

15. Certificatele de omologare emise de organismele străine din țările Uniunii Europene, care au fost notificate Comisiei Europene, sunt recunoscute drept omologări efectuate de organismele naționale.

16. Pentru statele din afara Uniunii Europene (non-UE), certificatele de omologare emise de organismele străine vor fi recunoscute doar în baza unor acorduri de recunoaștere.

Capitolul V

NORME PRIVIND RESPECTAREA VIEȚII PRIVATE, SECURITATEA ȘI REUTILIZAREA INFORMAȚIILOR

17. Prelucrarea datelor cu caracter personal necesare pentru operarea RIS se efectuează în conformitate cu Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, Legea nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public și Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.

18. Agenția Navală aplică și menține măsuri de securitate pentru protejarea mesajelor și înregistrărilor RIS împotriva actelor prejudiciabile sau utilizărilor abuzive, inclusiv accesul neautorizat, modificările sau pierderile.

Anexa nr. 1
la Regulamentul privind serviciile de informații
fluviale pe căile navigabile interioare

CERINȚE
privind datele minime furnizate
(referință la punctul 7.1 din Regulamentul privind serviciile
de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare)

1. Se furnizează în special următoarele date relevante privind navigația și planificarea curselor pe căile navigabile interioare:
  - 1.1. axa căii navigabile cu indicarea numărului de kilometri;
  - 1.2. restricții pentru nave sau convoaie cu privire la lungime, lățime, pescaj și înălțime;
  - 1.3. orarul de funcționare al structurilor restrictive, în special al ecluzelor și podurilor;
  - 1.4. amplasarea porturilor și a locurilor de transbordare;
  - 1.5. date de referință privind indicatoarele nivelului apei, relevante pentru navigație.

Anexa nr. 2
la Regulamentul privind serviciile de informații
fluviale pe căile navigabile interioare

PRINCIPII
pentru orientările și specificațiile tehnice RIS
(referință la punctele 10-11 din Regulamentul privind serviciile
de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare)

1. Orientări RIS

Orientările RIS respectă următoarele principii:

- 1.1. indicarea cerințelor tehnice pentru planificarea, punerea în aplicare și utilizarea în exploatare a serviciilor și a sistemelor aferente;
- 1.2. arhitectura și organizarea RIS;
- 1.3. recomandări pentru nave în vederea participării la RIS, pentru serviciile individuale și pentru dezvoltarea etapizată a RIS.

2. ECDIS interior

Specificațiile tehnice pentru sistemul de vizualizare a hărților electronice și a informațiilor (ECDIS interior) respectă următoarele principii:

- 2.1. compatibilitatea cu ECDIS maritim pentru facilitarea traficului navelor de navigație interioară în zonele de trafic mixt al estuarelor, precum și în zonele de trafic fluvial-maritim;
- 2.2. definirea cerințelor minime pentru echipamentul ECDIS interior, precum și conținutul minim al hărților electronice de navigație, pentru a asigura securitatea navigației, în special:
  - 2.2.1. un nivel ridicat de fiabilitate și disponibilitate a echipamentului ECDIS interior utilizat;
  - 2.2.2. soliditatea echipamentului ECDIS interior care să-i permită să suporte condițiile ambientale de la bordul unei nave, fără a i se diminua calitatea sau fiabilitatea;
  - 2.2.3. Includerea, în harta electronică de navigație, a tuturor tipurilor de obiecte topografice (de exemplu, limitele pazei, construcțiile de pe țărm, farurile) care sunt necesare pentru siguranța navigației;
  - 2.2.4. monitorizarea hărții electronice cu ajutorul unei imagini radar suprapuse în scopul pilotării navei;
- 2.3. integrarea informațiilor privind adâncimea pazei în harta electronică de navigație și afișarea unui nivel al apei predeterminat sau a nivelului efectiv;
- 2.4. integrarea informațiilor suplimentare (de exemplu, a celor care provin de la alte surse decât autoritățile competente) în harta electronică de navigație și afișarea în ECDIS interior, fără afectarea informațiilor care sunt necesare pentru siguranța navigației;
- 2.5. disponibilitatea hărților electronice de navigație pentru utilizatorii RIS;
- 2.6. punerea la dispoziție a datelor privind hărțile electronice de navigație către toți producătorii de aplicații, după caz, la un preț rezonabil.

3. Rapoarte electronice transmise de nave

Specificațiile tehnice pentru rapoartele electronice transmise de nave în navigația interioară respectă următoarele principii:

- 3.1. facilitarea schimburilor de date electronice între autoritățile competente ale statelor membre, între participanții la navigația interioară și maritimă, precum și la transportul multimodal, în care este implicată navigația interioară;

3.2. utilizarea unui mesaj standardizat de notificare a transportului pentru comunicarea navă-autoritate, autoritate-navă și autoritate-autoritate, astfel încât să se asigure compatibilitatea cu navigația maritimă;

3.3. utilizarea unor liste de coduri și a unor clasificări acceptate la nivel internațional, eventual completate pentru a răspunde cerințelor suplimentare de navigație interioară;

3.4. utilizarea unui număr european unic de identificare a navelor.

4. Notificări către comandanții navelor

Specificațiile tehnice pentru notificările către comandanții navelor, în special cu privire la informațiile referitoare la pasele de navigație, informațiile referitoare la trafic, gestionarea traficului, precum și planificarea parcursurilor respectă următoarele principii:

4.1. structura standardizată a datelor care să utilizeze module de text predefinite și codificate într-o mare măsură, în așa fel încât să permită traducerea automată în alte limbi a conținutului esențial, pentru a facilita integrarea notificărilor către comandanți în sistemele de planificare a parcursurilor;

4.2. compatibilitatea structurilor de date standardizate cu structura de date a ECDIS interior, pentru a facilita integrarea notificărilor către comandanți în ECDIS interior.

5. Sisteme de reperare și urmărire a navelor

Specificațiile tehnice pentru sistemele de reperare și urmărire a navelor respectă următoarele principii:

5.1. definirea cerințelor privind sistemele și a mesajelor standard, precum și a procedurilor care să permită furnizarea lor în mod automat;

5.2. diferențierea dintre sistemele care răspund cerințelor privind informațiile tactice referitoare la trafic și sistemele care răspund cerințelor privind informațiile strategice referitoare la trafic, atât cu privire la precizia poziționării, cât și la rata de actualizare cerută;

5.3. descrierea sistemelor tehnice relevante pentru reperarea și urmărirea navelor, cum ar fi AIS interior (sistemul automat de identificare interior);

5.4. compatibilitatea formatelor datelor cu sistemul AIS maritim.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea
Regulamentului privind serviciile de informații fluviale (RIS)
pe căile navigabile interioare și de modificare a Hotărârii Guvernului nr.
413/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea Sistemului
de informare și monitorizare a traficului navelor maritime

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Condițiile ce au impus elaborarea prezentului proiect sunt: Acordul de Asociere între RM, pe de o parte, și UE și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, potrivit căruia Republica Moldova urmează să întreprindă măsurile necesare pentru a asigura în mod progresiv apropierea cadrului normativ național cu actele relevante ale Uniunii Europene. Astfel, conform angajamentelor asumate prin Acordul (anexa X, la Capitolul 15 Transporturi), Directiva 2005/44/CE urma să fie pusă în aplicare în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a Acordului de Asociere, fapt care nu a fost realizat;   - Planul de acțiuni a Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 887/2023 la poziția nr. 281 și 290 sunt identificate acțiunile respective.   Proiectul hotărârii de Guvern este elaborat în scopul asigurării cadrului normativ național cu reglementări în vederea gestionării traficului fluvial cu scopul de a îmbunătăți siguranța, eficiența și respectarea mediului și facilitarea interfețelor cu alte moduri de transport.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Republica Moldova deține două căi navigabile interne de importanță internațională și anume râurile Nistru și Prut.   Râul Nistru este parțial navigabil, respectiv utilizarea comercială este minimă. Traficul este sporadic și limitat aproape exclusiv la transporturi locale, ambarcațiuni de agrement și activități de pescuit. Nu există date oficiale care să indice un flux semnificativ de mărfuri sau pasageri înregistrat pe Nistru în ultimii ani.   Râul Prut este considerat neutilizabil pentru navigație comercială continuă, din cauza adâncimilor reduse, lipsei infrastructurii portuare și a fragmentării cursului cu baraje și obstacole naturale. Traficul comercial este practic inexistent.   Lipsa de investiții în infrastructura fluvială și absența unui cadru economic viabil pentru transport fluvial au menținut aceste căi navigabile în afara circuitului

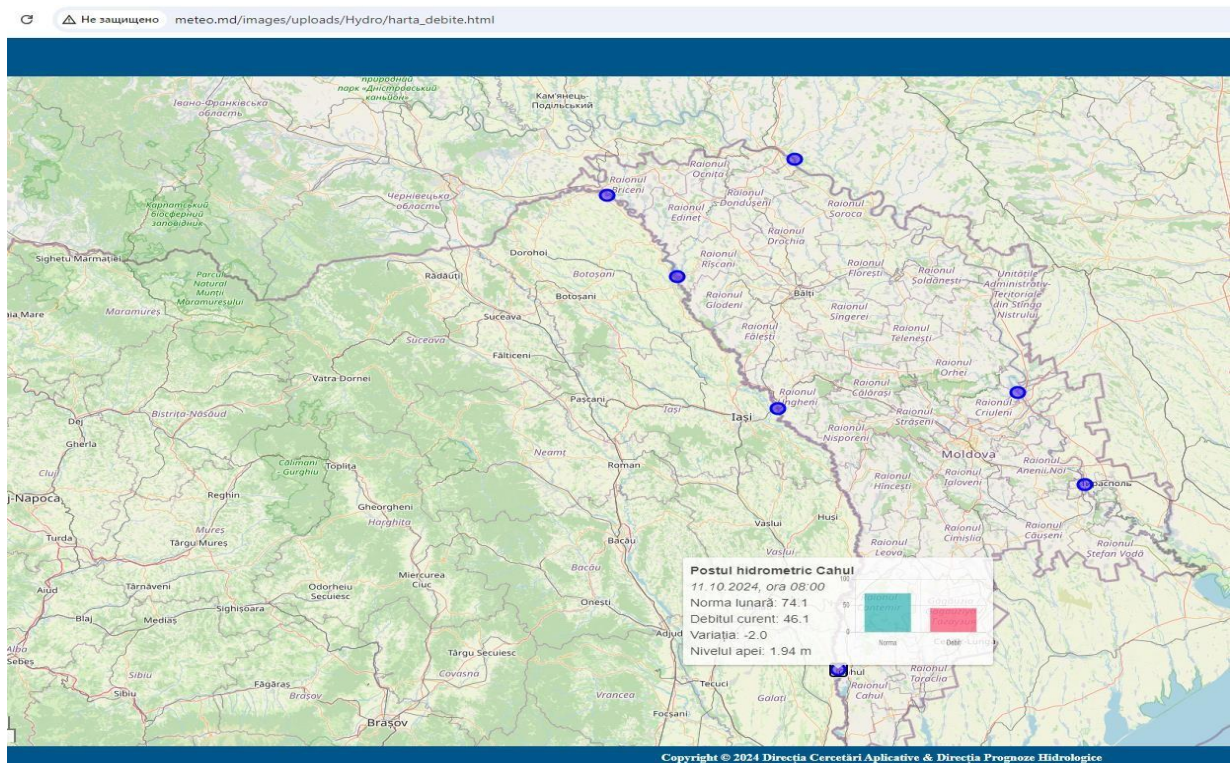
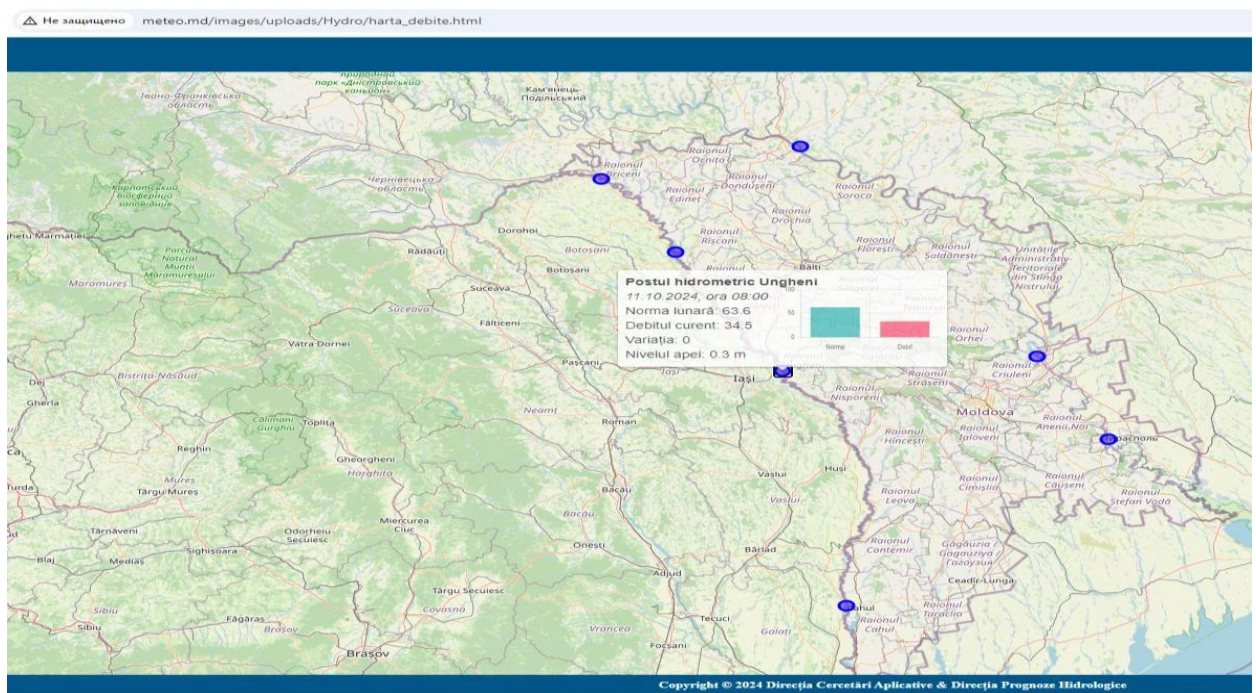
logistic modern.

Luând în considerare că actualmente în Republica Moldova nu sunt instituite centre, destinate analizei de informare și gestionare a traficului și transportului pe căile navigabile interne, Agenția Navală plasează informații relevante pe pagina web a instituției, acestea fiind actualizate periodic:

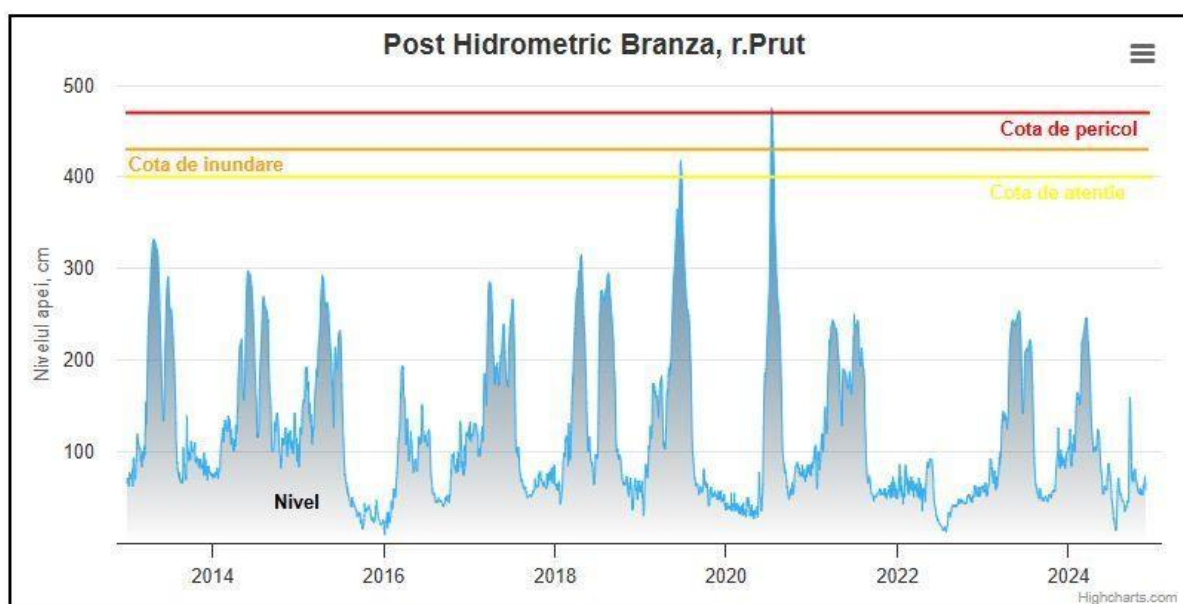
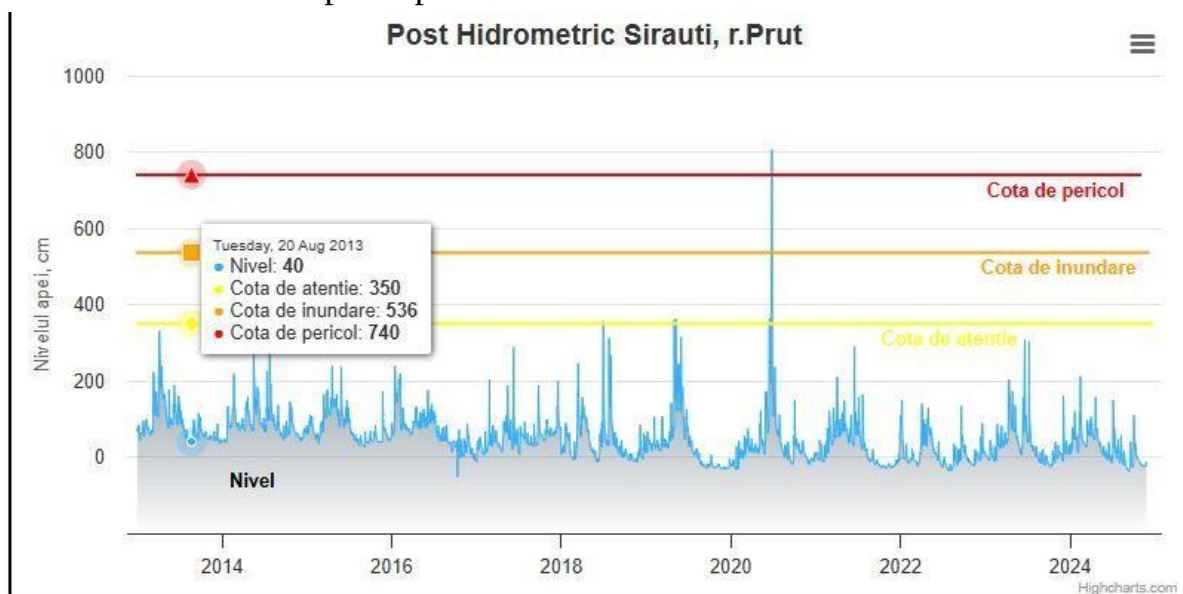
<http://www.narm.md/port-situation/aviz-navigatorilor-15-11-2024/>,

<http://www.narm.md/port-situation/aviz-navigatorilor-08-11-2024/>,

<http://www.narm.md/port-situation/aviz-navigatorilor-11-10-2024/>, etc.

- nivelul apei în perioada ultimilor 10 ani:

Analiza datelor prezintă un interes sporit în vederea eliminării riscurilor unor incidente pe cale navigabilă. Cu părere de rău, aceste informații nu sunt complete, în scopul realizării contribuției din partea statului în vederea gestionării traficului la rețeaua regională.

Abordarea problemei trebuie vizată și analizată pe sectorul regional, din aspectele comune – fluviul Dunărea. Astfel reieșind din faptul că Uniunea Europeană dispune de peste 37 000 km de canale și râuri care fac legătura dintre orașe și zone economice cheie este relevant de dezbătut problema odată ce se dorește conectarea la căile respective și a deveni parte a traficului instituit. Normele se aplică canalelor, râurilor, lacurilor și porturilor care permit traficul navelor între 1000 și 1500 de tone. Remarcăm aportul acestor căi navigabile care aduc o contribuție majoră

unui sistem durabil de transport, reducând congestia și poluarea pe drumurile Uniunii Europene.

Servicii de informații fluviale (RIS), instituite la nivel european sprijină gestionarea traficului și transportului pe căile navigabile interioare și, ori de câte ori este posibil din punct de vedere tehnic, are loc coordonarea cu alte moduri de transport. Aceste servicii de informații fluviale cuprind:

- informații geografice, hidrologice și administrative privind căile navigabile („informații privind pazele de navigație”);
- informații care afectează deciziile imediate, pe termen mediu și lung privind navigația („informații tactice și strategice privind traficul”);
- acțiuni în cazul unui accident („sprijin pentru atenuarea catastrofelor”);
- statistici, servicii vamale, redevențe de cale navigabilă și taxe portuare.

Respectiv, fiecare stat în parte trebuie:

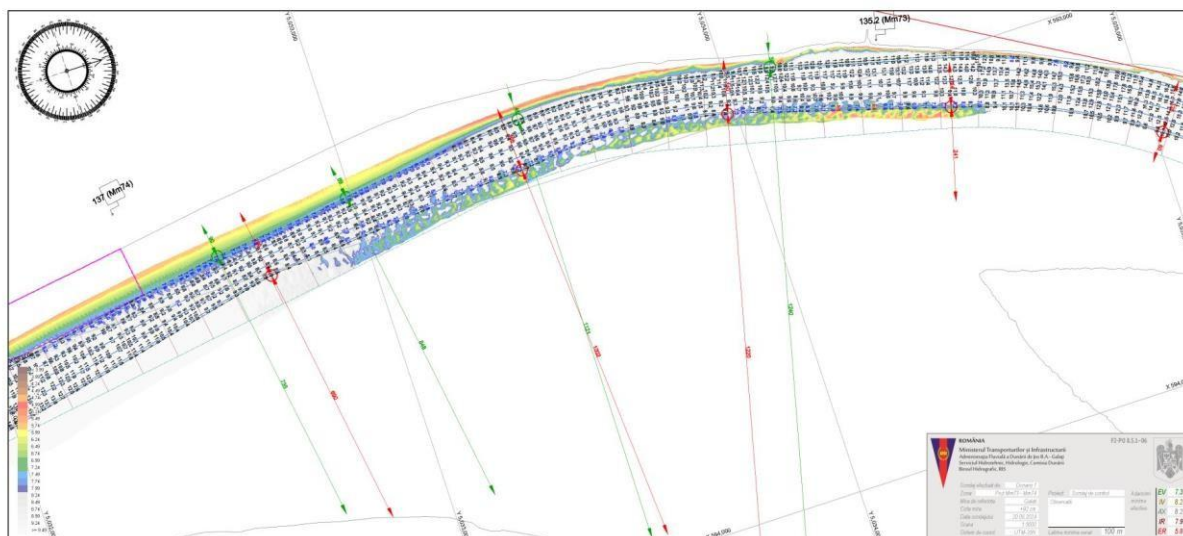
- să asigure ca aplicarea RIS să fie eficientă, să poată fi extinsă și să poată interacționa cu alte sisteme;
- să furnizeze tuturor utilizatorilor RIS datele relevante privind navigația și planificarea curselor;
- să stabilească centre RIS în conformitate cu necesitățile regionale;
- să desemneze autoritățile care să supravegheze aplicarea RIS și schimbul internațional de date.

Spre exemplu pe portalul <https://www.afdj.ro/ro/harta-el-ro>, pot fi descărcate hărțile respective:

NODE HARTA ELECTRONICA

HARTI ELECTRONICE DE NAVIGATIE IN EUROPA:

	ELWIS
	DORIS
	LAVDIS
	SVP
	RSOE PannonRIS
	CRUP VODNIPUTOVI
	PLOVPUT
	APPD
	FIS portal Netherlands RIS Server
	State Hydrographical Service of Ukraine
	FLARIS Flemish RIS portal

Aceste norme sunt concepute pentru a se garanta siguranța, eficiența navigației interioare și respectul pentru mediu în Uniunea Europeană și trebuie să fie armonizate în vederea asigurării interoperabilității cu alte sisteme, precum și cele amplasate pe nave, astfel creându-se un mecanism unic și durabil.

În contextul implementării Sistemului de Informare pe Căi Navigabile Interioare (RIS) în Republica Moldova, tehnologiile ECDIS interior, AIS și ERI reprezintă componente esențiale pentru digitalizarea și eficientizarea navigației fluviale. Chiar dacă utilizarea comercială a râurilor este redusă, în special pe Nistru, aceste tehnologii pot crea baza unui sistem modern de supraveghere și control al traficului pe ape interioare.

Directiva RIS se referă la cele patru tehnologii-cheie:

❖ Sistemul electronic de afișare a hărților maritime interioare și de informare (ECDIS interior), reprezintă un sistem informatic de bord pentru afișarea hărților electronice de navigație interioară, precum și a informațiilor suplimentare privind mediul înconjurător al navei. Scopul sistemelor ECDIS interior este de a contribui la siguranța și eficiența navigației interioare prin reducerea volumului de muncă al comandantului care navighează nava și prin creșterea gradului de conștientizare a situației de către comandant. Sistemele ECDIS interior combină informațiile privind serviciile de informații fluviale (RIS) din surse multiple, cum ar fi echipamentele AIS interior, într-un singur sistem de afișare (pe mai multe ecrane, dacă sunt disponibile). ECDIS interior afișează date geospațiale în format standardizat (Inland ENC), împreună cu informații privind poziția navei, obstacole, adâncimi, semnalizări etc.

Rolul ECDIS în RIS:

- Oferă navigație precisă pe râuri prin afișarea în timp real a poziției navei.
- Integrează date de trafic, condiții meteorologice și lucrări hidrotehnice.

- Reduce riscurile de eșuare sau coliziuni în sectoarele înguste sau cu adâncimi variabile.
- Este esențial pentru navigația automată sau semi-automată.

Pentru Moldova poate fi implementat pe sectorul navigabil al râului Nistru (dacă va fi reabilitat) și eventual în zona portului Giurgiulești, pentru navele de mic tonaj care utilizează porțiuni de râu.

AIS (Automatic Identification System) este un sistem de identificare automată utilizat pentru transmiterea în timp real a poziției, vitezei, direcției, încărcăturii și altor informații despre navă către alte nave și către stațiile de control la sol.

Rolul AIS în RIS:

- Permite urmărirea în timp real a tuturor navelor din sistem;
- Crește siguranța navigației prin evitarea coliziunilor;
- Facilitează intervențiile rapide în caz de accident sau poluare;
- Transmite date către centrele RIS pentru analiza și managementul traficului.

Pentru Moldova AIS poate fi folosit pe navele comerciale și navele de supraveghere ale autorităților de-a lungul râurilor Nistru și Prut. Este deja prevăzut ca obligatoriu prin Hotărârea Guvernului nr. 413/2021 pentru navele maritime.

❖ Notificările către comandanți (NtS), autoritățile naționale și locale ale căilor navigabile sunt obligate să informeze utilizatorii cu privire la aspectele legate de calea navigabilă care ar putea influența siguranța și accesibilitatea. Avizele către navigatori servesc la comunicarea unor informații precum starea infrastructurii căilor navigabile interioare (de exemplu, poduri și ecluze), defecțiuni ale ajutoarelor pentru navigație, blocaje temporare ale secțiunilor căii navigabile sau ale altor tipuri de infrastructură, lucrări, informații privind nivelul și adâncimea apei, informații privind gheața și mesaje meteorologice. Standardul internațional pentru notificările către comandanți oferă un format de date standardizat care poate fi utilizat atât pentru publicarea notificărilor pe internet (servicii de tip „pull”), cât și pentru distribuirea prin e-mail (servicii de tip „push”).

❖ Urmărirea și localizarea navelor (VTT) de navigație interioară este o componentă importantă a „Serviciilor de informații fluviale” (RIS), contribuind creșterea siguranței și la o mai bună eficiență a navigației interioare. VTT sprijină navigația la bord, gestionarea traficului de nave (VTM) de la țărm, reducerea calamităților, managementul transportului, punerea în aplicare și taxele pe căile navigabile și taxele de infrastructură portuară. Acest schimb de informații este susținut de Sistemul de identificare automată (AIS), un sistem de difuzare bazat pe transmiterea de semnale radio de foarte înaltă frecvență între stațiile AIS de la bord (stații mobile) și stațiile AIS de la țărm. Fiecare tip de transmisie este standardizat pentru a fi transmis și recepționat de echipamentele AIS interioare.

❖ Raportarea electronică internațională (ERI - Electronic Reporting International), este un sistem standardizat pentru raportarea electronică a datelor despre transport, inclusiv: documente de transport, tipul și cantitatea de marfă, porturile de plecare și sosire, echipajul etc. și reprezintă calea către un mediu fără hârtie în navigația interioară. Toate informațiile necesare sunt disponibile la momentul potrivit și în locul potrivit. Mesajele se adresează părților interesate pentru a asigura o expediere rapidă și proceduri transparente cu controale adecvate și procese simplificate de transport pe apă. Informațiile privind datele referitoare la navă și încărcătură pe o suprafață mare sunt importante pentru toți cei care participă la operațiunile de transport: autorități, operatori de ecluze, servicii de urgență, operatori portuari și operatori de flote. Acestea sunt motivele pentru care sunt instituite sisteme electronice de raportare a navelor.

Rolul ERI în RIS:

- Simplifică formalitățile vamale și de port;
- Asigură transparență și trasabilitate în transportul fluvial;
- Permite partajarea rapidă a datelor între autorități (vamă, poliție de frontieră, agenția navală);
- Reduce consumul de hârtie și timpul de procesare în porturi.

Pentru Moldova este foarte util în scopul digitalizării proceselor în portul Giurgiulești și pentru navele care operează în regim internațional.

Aceste tehnologii se bazează pe standarde tehnice și operaționale care au fost definite inițial și sunt actualizate permanent de către grupurile de experți RIS. Standardizarea și armonizarea vizează o mai bună îndeplinire a obiectivelor RIS, după cum urmează:

- sporirea siguranței în porturile și râurile interioare;
- creșterea eficienței navigației interioare, optimizarea gestionării resurselor lanțului de transport pe apă prin facilitarea schimbului de informații între

nave, ecluze, poduri, terminale și porturi;

- utilizarea mai bună și mai eficientă a infrastructurii căilor navigabile interioare, furnizarea de informații privind starea șenalelor;
- protecția mediului, furnizarea de informații privind traficul și transportul pentru un proces eficient de reducere a calamităților,
- o mai bună integrare a IWT în lanțurile de aprovizionare multimodale prin furnizarea de informații exacte și în timp util pentru a sprijini gestionarea transporturilor.

Serviciile incluse în conceptul RIS sunt, de exemplu:

- informații privind căile navigabile pentru planificarea, executarea și monitorizarea călătoriilor de către comandanții de ambarcațiuni și administratorii de flote (de exemplu, nivelurile apei, ajutoarele pentru navigație, informații privind căile navigabile, orele de deschidere ale ecluzelor etc.). Informațiile cuprind date geografice, hidrologice, meteorologice și legate de trafic;
- serviciile de informare privind traficul cuprind informații privind poziția navelor pentru a permite planificarea tactică sau strategică;
- gestionarea traficului vizează optimizarea utilizării infrastructurii, precum și facilitarea navigației în condiții de siguranță, în special la centrele RIS, precum și la ecluze și poduri;
- serviciile de reducere a calamităților (CAS) sunt responsabile de înregistrarea navelor și a datelor de transport ale acestora la începutul unei călătorii și de actualizarea datelor în timpul călătoriei cu ajutorul unui sistem de raportare a navelor. În caz de accident, autoritățile responsabile sunt capabile să furnizeze datele imediat echipelor de salvare și de urgență.

Informațiile privind gestionarea transportului includ orele estimate de sosire (ETA) furnizate de comandanții de nave și de gestionarii de flote pe baza informațiilor privind căile navigabile, ceea ce face posibilă planificarea resurselor pentru procesele portuare și terminale. Informațiile privind gestionarea încărcăturii și a flotei cuprind în principiu două tipuri de informații: informații privind navele și flota și informații detaliate privind încărcătura transportată. Tot aici sunt furnizate și taxe pentru căile navigabile și taxe portuare: datele de călătorie ale navei pot fi utilizate pentru calcularea automată a taxei și pentru inițierea procedurii de facturare. Nu în ultimul rând, menționăm că datorită sprijinul financiar al Uniunii Europene, prin intermediul programului PHARE 2002/00 – 586.04.09, Autoritatea Navala Română (ANR) a implementat un sistem eficient de management al traficului, de-a lungul părții românești a Dunării.

Actualmente, sistemul VTMS este un instrument important de management al traficului și are rolul de a asista operatorii Port Control din cadrul căpităniilor de port pentru a urmări și dirija traficul navelor fluviale pe sectorul românesc al Dunării. Acesta furnizează în timp util informații privind navele și rutele de navigație. Sunt monitorizate astfel, navele pentru care sunt necesare declarații administrative privind voiajul efectuat. Acesta este cel mai complex proiect demarat în România în cadrul conceptului de sisteme inteligente de transport naval, având în vedere că acoperă toate porturile dunărene românești (23 de locații) și furnizează servicii tuturor operatorilor din traficul naval fluvial. Sistemul RIS furnizează informații tactice și strategice asupra traficului fluvial, precum și în ceea ce privește managementul acestuia. De asemenea, furnizează informații privind planificarea voiajelor, managementul transporturilor, managementul inter-modal al porturilor și terminalelor, statistici, informații privind reglementările legale și taxele portuare.

Pe de altă parte, luând în considerare nivelul proiectului actului normativ în coroborare cu altă acțiune, care se regăsește în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024 se propune și modificarea Hotărârii Guvernului nr. 413/2021, din raționamentul caracterului specific al normelor. Respectiv, se propune următoarele intervenții:

- normele naționale nu prevăd (astfel cum este prevăzut în Directiva transpusă) transmiterea datelor colectate dintr-un sistem VDR, autorităților statului interesat, respectiv în scopul anticipării eventualelor confuze se optează pe transpunerea fidelă a normelor Directivei 2002/59/CE;
- luând în considerare prevederile Hotărârii de Guvern nr. 862/2023 pentru aprobarea regulamentului cu privire la normele aplicabile în scopul facilitării traficului maritim internațional, se propune modificarea pct. 36, 37, 41; corelarea normelor prevăzute la pct. 41 cu anexa actului normativ, care nu conține sintaxa și proceduri privind schimbul electronic de mesaje.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Instituirea unui centru de colectare a datelor, care va permite colectarea informațiilor și transmiterea acestora părților interesate pentru a garanta siguranța și eficiența navigației interioare în conformitate cu rigorile stabilite la nivel regional.

Obiectivele principale ale proiectului trebuie privite în comun cu sistemul instituit la nivel regional și anume:

- reducerea numărului incidentelor navale, reducerea poluării și a riscurilor pentru mediu;
- eficientizarea transportului pe apele interioare navigabile;
- maximizarea capacității de transport a navelor și a capacității șenalelor navigabile;

- reducerea timpului de călătorie, a costurilor de transport, a consumului de combustibili și a volumului de lucru al utilizatorilor;
- utilizarea eficientă a porturilor și danelor;
- asigurarea unei legături eficiente între diferitele moduri de transport;
- reacționare rapidă la evenimente de urgență;
- creșterea siguranței pasagerilor, echipajelor, navelor și încărcăturii acestora;
- maximizarea securității infrastructurii de transport pe Dunăre.

Obiectivele principale ale RIS:

- îmbunătățirea siguranței navigației fluviale.
- optimizarea logisticii și a eficienței transporturilor.
- reducerea impactului asupra mediului prin management mai eficient al traficului.
- sprijinirea autorităților pentru monitorizare, coordonare și intervenție rapidă în caz de accidente sau incidente.
- facilitarea schimbului de date între părțile implicate: armatori, autorități portuare, autorități de control, operatori logistici.

Beneficiile RIS:

- Reducerea accidentelor și a pierderilor materiale.
- Eficientizarea costurilor de transport și operare.
- Creșterea transparenței și predictibilității în lanțurile logistice.
- Protecția mediului prin reducerea timpului de navigație și a consumului de combustibil.
- Sprijinirea comerțului internațional pe căi navigabile interioare.

În Proiect drept utilizatori RIS au fost incluși operatorii Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și a Poliției de Frontieră. Includerea în lista utilizatorilor RIS este argumentată de experiența astfel de state ca Germania, Olanda, Austria și Franța. Totodată în Hotărârea Guvernului nr. 413/2007 IGSU este deja inclus ca autoritate competentă să îndeplinească funcțiile Regulamentului privind stabilirea Sistemului de informare și monitorizare a traficului navelor maritime. RIS în aceste țări este un sistem extins utilizat de autorități de navigație, ministere, forțe de ordine și de control, precum și de operatorii privați din lanțul logistic fluvial. IGSU poate și trebuie să fie inclus în lista utilizatorilor RIS în Republica Moldova, cu drept de acces operațional și informativ, în vederea:

- monitorizării riscurilor;
- reacției rapide la accidente;
- gestionării incidentelor cu mărfuri periculoase;
- cooperării transfrontaliere în caz de urgențe.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost analizate, or asigurarea armonizării cadrului normativ național la legislația UE, constituie un obiectiv asumat de către Republica Moldova în contextul statutului de țară candidat la aderarea la UE.

4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Instituirea centrului RIS din Republica Moldova zona Giurgiulești, în cadrul Agenției Navale se va realiza prin intermediul subdiviziunii structurale responsabile din cadrul acestei autorități administrative – Direcției generale Căpitănia Portului Giurgiulești, fără a fi necesare creșterea efectivului de personal în acest sens.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului hotărârii de Guvern implică alocarea mijloacelor financiare din contul bugetului de stat.   Costurile estimative vor fi expuse la etapa elaborării Studiul de fezabilitate și caietului de sarcini. Acestea depind un sistemul complex, care trebuie să corespundă următoarele tehnologii moderne: ❖ sisteme de detectare și urmărire a țintelor cu radar în banda X, AIS și CCTV;   ❖ rețea cu acces multipunct pentru schimbul de date, realizată prin suportul oferit de operatorii de telecomunicații mobile;   ❖ stații dGPS (radiobalize IALA) pentru transmiterea corecțiilor necesare utilizării hărții electronice în navigația pe Dunăre;   ❖ aplicații software în tehnologie web (avize pentru navigatori, raportare nave s.a.);   ❖ sisteme informaționale destinate serviciilor vizate.   Luând în considerație costurile ample privind implementarea proiectului în coroborare cu cadrul normativ, care permite realizarea obiectivelor și din alte mijloace, conform legislației, se va opta pentru suportul partenerilor externi.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Proiectul nu prevede costuri directe pentru mediul de afaceri. Normele actului european care este supus transpunerii sunt deja implementate la nivel regional, astfel pe parcursul fluviului Dunărea funcționează centrele RIS în localitățile: Isaccea și Brăila (România), respectiv, operatorii navelor care traversează zonele dispun deja de sisteme modernizate și personal calificat. Impactul asupra mediul de afaceri este determinat de menținerea unui nivel ridicat de siguranță al navigației pe căile navigabile cu trafic intens, în cazul Republicii Moldova, la confluența râurilor Dunărea și Prut, în incinta complexului portuar Giurgiulești. Astfel, sub rezerva normelor instituite prin Regulamentul privind stabilirea Sistemului de informare și monitorizare a traficului navelor maritime, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 413/2021, datorită transmiterii informațiilor precise și actualizate în timp real, se va îmbunătăți aspectele de siguranță a navigației în apele aflate sub jurisdicția Republicii Moldova.

Pe de altă parte, grație interoperabilității sistemelor, companiile vor avea posibilitatea să planifice mai eficient rutele navelor aflate în gestiune, în consecință vor fi reduse costurile de operare a navelor. Totodată, datorită sistemului de monitorizare în timp real a poziției navei, timpului de încărcare/descărcare sau a condițiilor meteorologice, se va organiza mai eficient aspectele privind gestionarea productivă a navei în perioada de staționare în port.   Impactul pozitiv va fi reflectat asupra costurilor de procesare a navelor în port.   La general, beneficiile pot fi stabilite din perspectiva tendinței de digitalizare a domeniului.
4.4. Impactul social
Dezvoltarea infrastructurii RIS și a serviciilor asociate generează noi oportunități de angajare atât în sectorul public, cât și cel privat. Progresul tehnologic implementat pe căile navigabile interne contribuie la dezvoltarea durabilă a statelor implicate și sprijină bunăstarea populației din regiune.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Conceptual proiectul contribuie la obiectivele stabilite în vederea protecției mediului acvatic și reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră. Datorită optimizării rutelor și a gestionării traficului fluvial, impactul asupra mediului va fi unul pozitiv. La fel, nu trebuie neglijat timpul de reacție a autorităților publice și instituțiilor de urgențe în caz de incident, sau evitarea unui potențial pericol în cazul furnizării informației stringente. Cu toate acestea, este esențial și monitorizarea utilajelor și sistemului radio-electronic în vederea stabilirii impactului asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul transpune parțial (transpune art. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, Anexa I și Anexa II) Directiva 2005/44/CE al Parlamentului European și al Consiliului privind serviciile de informații fluviale (RIS) armonizate pe căile navigabile interioare de pe teritoriul Comunității.   Actul prenotat nu a fost transpus anterior în cadrul normativ național, în acest sens în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1171/2018 pentru

aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, a fost elaborat tabelul de concordanță pentru actul Uniunii Europene transpus. Prevederile nepreluate din Directiva UE nu sunt aplicabile pentru Republica Moldova.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul hotărârii creează cadrul normativ necesar transpunerii integrale a Directivei Directiva 2005/44/CE. Complementar, pentru a asigura omogenitatea sistemului urmează a asigura implementarea următoarele acte europene: 1. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1744 privind specificațiile tehnice detaliate pentru raportarea electronică a navelor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 164/2010.   2. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/838 privind specificațiile tehnice detaliate pentru sistemele de urmărire și reperare a navelor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 415/2007.   3. Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 909/2013 privind specificațiile tehnice pentru sistemul de afișare a hărților electronice și de informații pentru navigația interioară.
4. Regulamentul (CE) nr. 416/2007, privind specificațiile tehnice ale notificărilor transmise comandanților de nave.   5. Regulamentul (CE) nr. 414/2007 privind orientările tehnice pentru planificarea, punerea în aplicare și utilizarea operațională a serviciilor de informații fluviale (RIS).
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii a fost supus consultărilor publice și avizărilor/expertizărilor de către entitățile publice de resort, inclusiv cele implicate în implementarea prevederilor proiectului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.   Astfel, în cadrul procesului de consultare/avizare, următoarele instituții au fost vizate: <i>Avizare:</i>   - Cancelaria de Stat – nr. 14-93-109 din 09.01.2025;   - Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător – nr. 38-78-30 din 02.01.2025;   - Centrul de Armonizare a Legislației – nr. 31/02-126-155 din 10.01.2025;   - Ministerul Afacerilor Externe – nr. DI/3/041-2 din 02.01.2025;   - Ministerul Afacerilor Interne – nr. 41/73 din 10.01.2025;

- Ministerul Finanțelor – nr. 07/5-03/18/49 din 17.01.2025;
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării – nr. 13/2-155 din 22.01.2025;
- Ministerul Mediului – nr. 13-05/73 din 14.01.2025;
- Ministerul Sănătății – nr. 07/68 din 17.01.2025;
- Inspectoratul pentru Protecția Mediului – nr. 1889 din 31.12.2024;
- Ministerul Afacerilor Interne (inclusiv – Inspectoratul General pentru Situații de Urgență);
- Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru – nr. 36/01-06/4 din 02.01.2025;
- Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației – nr. 01-DRA/1673 din 26.12.2024;
- Agenția Națională pentru Sănătate Publică – nr. 01-15-5980 din 30.12.2024;
- Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor – nr. 09-04 din 02.01.2025;
- Agenția de Guvernare Electronică – nr. 3007-1 din 03.01.2025;
- Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi – nr. 62 din 30.12.2024;
- Agenția Navală – nr. 03-456 din 10.12.2024 și nr. 03-29 din 21.01.2025;
- Portul Fluvial Ungheni – nr. 6 din 10.01.2025.

Toate obiecțiile și propunerile prezentate de entitățile interesate au fost incluse în sinteza care însoțește proiectul.

După definitivarea proiectului în urma procesului de avizare, proiectul de act normativ a fost remis spre expertizare, după cum urmează:

Expertizare:

- Ministerul Justiției;
- Centrul Național Anticorupție.

La fel, proiectul a fost transmis spre consultare prealabilă părților interesate și mediului de afaceri prin demersul nr. 12-6211 din 29.11.2024. Propunerile și obiecțiile acestora au fost incluse în sinteză. Totodată, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului și studiului de cercetare care poate fi accesat la adresa https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13586.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de hotărâre a fost supus expertizei juridice și expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Proiectul a fost supus expertizei juridice conform art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind solicitată efectuarea expertizei de către Ministerul Justiției.

Urmare a expertizei juridice asupra proiectului, MIDR a recepționat scrisoarea Ministerului Justiției nr.04/2-4695 din 22.05.2025, iar rezultatele examinării acesteia sunt reflectate în Sinteza.

Ministerul Justiției în expertiza sa a menționat că, sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei de fundamentare, proiectul de act normativ a fost elaborat în scopul transpunerii parțiale a *Directivei 2005/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind serviciile de informații fluviale (RIS) armonizate pe căile navigabile interioare de pe teritoriul Comunității*. Prin proiect se va asigura ajustarea cadrului normativ național la regulamentele europene în vederea gestionării traficului fluvial cu scopul de a îmbunătăți siguranța, eficiența și respectarea mediului și facilitarea interfețelor cu alte moduri de transport. În context, raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul elaborării proiectului actului normativ.

Totodată, cu referință la textul propriu-zis al proiectului, au fost înaintate recomandări și propuneri, care au fost acceptate și revizuite în textul proiectului.

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție conform art. 36 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Urmare a expertizei efectuate de către Centrul Național Anticorupție asupra proiectului, MIDR a recepționat Raportul de expertiză anticorupție la proiectul de hotărâre menționat prin scrisoarea nr. 06/2/8293 din 19.05.2025 cu nr. EHG25/10569 din 19.05.2025.

Concluzia expertizei anticorupție a fost inclusă în Sinteza.

Totodată, prin Raportul de Expertiză Anticorupție EHG25/10569 din 19.05.2025 s-a menționat că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori și riscuri de corupție.

Subsecvent, în expertiza autorității s-a menționat că, în nota de fundamentare se menționează că: „*Proiectul hotărârii de Guvern este elaborat în scopul asigurării cadrului normativ național cu reglementări în vederea gestionării traficului fluvial cu scopul de a îmbunătăți siguranța, eficiența și respectarea mediului și facilitarea interfețelor cu alte moduri de transport*”.

Astfel, Regulamentul privind serviciile de informații fluviale pe căile navigabile interioare stabilește cadru pentru implementarea și utilizarea serviciilor de informații fluviale pe teritoriul Republicii Moldova pentru a sprijini transportul

pe căile navigabile interioare în vederea creșterii siguranței, eficienței și protecției mediului, precum și pentru a facilita interfețele cu alte moduri de transport.

Agenția Navală, în calitate de autoritate competentă pentru aplicarea serviciilor de informații fluviale și pentru schimbul internațional de date, va publica și va actualiza actele naționale corespunzătoare - specificațiile tehnice pentru raportarea electronică a navelor în navigația interioară și specificațiile tehnice ale notificărilor transmise comandanților.

La fel, în notă sunt descrise informații detaliate cu privire la impactul financiar și argumentarea costurilor estimative.

În final, s-a menționat că în redacția propusă, proiectul nu conține factori și riscuri de corupție.

La definitivarea proiectului de hotărâre s-a luat act de concluzia expertizei Centrului Național Anticorupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul nu contravine legislației naționale.

Totodată, se propune intrarea în vigoare a actului în anul 2029. Termenul respectiv, este condiționat de costurile de implementare și volumul de acte pe care ministerul urmează să le aprobe.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării regionale și Agenția Navală urmează să elaboreze, să publice și să actualizeze specificațiile tehnice de transpunere a actelor UE vizate la punctul 3 și subpct. 5.2 din proiect.

Pe de altă parte, Agenția va trebui să se implice în procesul de recrutare a personalului calificat, în vederea executării sarcinilor vizate în proiect, cât și instruirea ulterioară a acestora.

Secretar general

Angela ȚURCANU

SINTEZA

la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind serviciile de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare și de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 413/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea Sistemului de informare și monitorizare a traficului navelor maritime

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare prealabilă			
Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, Nr. 01-DRA/1554 din 09.12.2024	1	În tot cuprinsul Hotărârii, al Regulamentului și actelor anexate nu este clar stabilită aplicabilitatea Hotărârii și a Regulamentului. Directiva 2005/44/CE vizează punerea în aplicare și funcționarea RIS pe toate căile navigabile interioare ale statelor membre ale Uniunii Europene. Considerăm că prevederile Hotărârii și ale Regulamentului, în discuție, trebuie să vizeze punerea în aplicare și funcționarea RIS pe toate căile navigabile interioare ale Republicii Moldova. În acest sens, se propune ca în cuprinsul Hotărârii și a actelor anexate, în denumirea Regulamentului după cuvântul „interioare” de completat cu cuvintele „ale Republicii Moldova”.	Se acceptă parțial. Se va lua în considerare că unul din obiectivele proiectului este de a asigura un spațiu comun cu alte sisteme din statele vecine în scopul eliminării riscurilor de incidente pe cale navigabilă.
	2	2. La proiectul de hotărâre: 1) la punctul 3, după cuvintele „va publica” de completat cu textul „următoarele specificații tehnice definite de Comisia Europeană”; 2) la sbp. 4.2.1, la final de completat cu textul „definite de către Comisia Europeană”. <i>Completările propuse la sbp. 1) și 2) sunt conforme prevederilor art. 5 alin. (1) din Directiva 2005/44/CE.</i>	Se acceptă. Se va lua în considerare că Proiectul a fost renumerotat.
	3	3. La proiectul Regulamentului: 1) la pct. 1, în primul rând, după cuvântul „fluviale” de completat cu sintagma (RIS); 2) la pct. 11, cuvintele „Orientări și specificații” de substituit cu textul „Orientările și specificațiile tehnice în domeniile stabilite la pct. 10”; 3) în anexa 1: - în denumirea anexei, după cuvântul „minime” de completat cu textul „furnizate conform prevederilor sbp. 7.1 din pct. 7 al Regulamentului”; - pct.1, de expus în următoarea redacție: „1. Se furnizează în special următoarele date relevante privind navigația și planificarea curselor pe căile navigabile interioare.”	Se acceptă parțial. Modificări operate în proiect Cu privire la modificarea denumirii anexei nr. 1 se va lua în considerare rigorile prevăzute în art. 49 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și se optează de a furniza un Act normativ simetric structural actului european.

		Sau, pentru o înțelegere mai bună, având în vedere conținutul restrâns al Anexei 1, recomandăm includerea prevederilor acesteia în cuprinsul sbp. 7.1 al pct. 7 din Regulament. 4) în Anexa 2, în denumirea anexei după abrevierea „RIS” de completat cu textul „menționate la pct. 10 din Regulament”.	Nu se acceptă, Proiectul corespunde normelor prevăzute în art. 49 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
Serviciul Hidrometeorologic de Stat, Nr. 02/1431 din 09.12.2024	1	La Regulamentul privind serviciile de informării fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare (Regulament), pct. 4, subpct. 4.8., la noțiunea „utilizatori RIS”, se propune revizuirea textului „toate grupurile diferite de utilizatori”. Având în vedere că utilizatorii sunt clasificați pe grupuri, după cum și este precizat la aceeași noțiune, este firesc că aceste grupuri se diferențiază, prin urmare se recomandă a se opta pentru un singur determinativ, fie „toate”, fie, diferite”.	Se acceptă. Modificări operate în proiect.
	2	În textul Regulamentului, anexelor la acesta și nota de fundamentare, se face referire la informații, date, indicatori de natură hidrologică (ex. pct. 4, subpct. 4.3 din Regulament, pct. 1.5 din Anexa nr. 1 la Regulament, pct. 2.3. din Anexa nr. 2 la Regulament), dar nu este clar dacă datele și informațiile gestionate de SHS și aplicabile în cadrul proiectului de hotărâre respectiv vor fi preluate de pe pagina oficială a SHS după publicarea acestora de către instituție, după cum este prezentat în Nota de fundamentare, pct.2.2., sau se vor impune careva obligații pentru SHS în acest sens.	S-a luat act. La elaborarea conceptului tehnic al sistemului informațional se va opta includerea Serviciului Hidrometeorologic de Stat utilizator al sistemului, astfel încât să fie asigurată plasarea unor informații veridice de instituția de profil.
	3	La Nota de Fundamentare, pct. 2.2., de ajustat textul „[...] nu sunt centru destinate [...]” la forma gramaticală corespunzătoare.	Se acceptă, modificări operate în Notă
Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, Nr. 36/01- 06/1526 din 12.12.2024	1	La proiectul Regulamentului privind serviciile de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare: Pct. 7.2 din Secțiunea 2 urmează a fi reformulat prin prisma prevederilor art. 8 alin. (3) din Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale, pct. 14 din Regulamentul cu privire la normele de creare a serviciilor de rețea	Se acceptă, modificări operate în proiect.

		și termenul de implementare a acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 737/2017, precum și a prevederilor pct. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect), după cum urmează „Agenția Geodezie Cartografie și Cadastru va asigura accesul la totalitatea seturilor de date spațiale, aflate în responsabilitate, prin servicii de rețea sau prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect)”	
	2	2. La Nota de fundamentare: În conformitate cu pct. 4 subpct. 2) din Hotărârea Guvernului nr. 153/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului resurselor și sistemelor informaționale de stat, posesorii și deținătorii resurselor și sistemelor informaționale de stat vor asigura coordonarea intențiilor de creare a resurselor și sistemelor informaționale de stat și a conceptelor viitoarelor resurse și sisteme informaționale de stat. În contextul celor menționate subliniem faptul că proiectul Regulamentului privind serviciile de informații fluviale pe căile navigabile interioare urmează să fie avizat prealabil de Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică.	Se acceptă. Instituția a fost inclusă în listă.
Portul Fluvial Ungheni, Nr. 255 din 09.12.2024		Lipsa de propuneri.	Se ia act.
Agencia Navală a Republicii Moldova		Nu a prezentat avizul.	
Î.C.S.”Danube Logistics” SRL		Nu a prezentat avizul.	
Avizare și consultare			
Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, nr. 01-DRA/1673 din 26.12.2024	1	Lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Biroul de Investigare a	1	La punctul 4.5. din proiectul hotărârii	Se acceptă.

Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, nr. 62 din 30.12.2024		Guvernului cuvintele „Organului responsabil de investigarea accidentelor” se vor substitui cu cuvintele „Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi”.	Punctul 4.5. din proiectul de hotărâre a fost modificat conform recomandării.
Agencia Națională pentru Sănătate Publică, nr. 01-15-5980 din 30.12.2024	1	Lipsa de obiecții.	Se ia act.
Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Ministerul Mediului al Republicii Moldova Nr. 1889 din 31.12.2024	1	Lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor a Republicii Moldova, Nr. 09-04 din 02.01.2025	1	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, Cancelaria de Stat, Nr. 38-78-30 din 02.01.2025	1	Proiectul conține unele prevederi discordante cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător. În prezent, Regulamentul în vigoare obligă operatorul navei să transmită informațiile necesare despre navă și încărcătură către Agenția Navală într-un mod standardizat. Proiectul propus vine să instituie această obligație și în raport cu Agenția de Mediu, prin modificări la pct.36 și 41, cu toate că nu este argumentat în nota de fundamentare din ce considerente aceiași informație trebuie transmisă la două autorități publice distincte. O astfel de abordare nu doar că dublează efortul comunicării pentru operatorul navei, dar și vine în contradicție cu principiile stabilite în cadrul normativ care reglementează interoperabilitatea și schimbul de informații între autorități publice. Odată ce hotărârea în cauză prevede existența unui „sistem” de informare în format electronic, gestionat de Agenția Navală, atunci este suficient ca Agenția de Mediu, IGSU și alte instituții relevante să aibă accesul necesar la sistemul în cauză, pentru a putea colecta și procesa informațiile necesare. În cazul în care sistemul din motive tehnice încă nu este funcțional, pentru această perioadă Agenția Navală ar putea fi responsabilă să transmită informațiile obținute de la	Se acceptă. A fost exclusă obligația de raportare către Agenția de Mediu.

		operatorii de nave către alte autorități publice relevante, inclusiv Agenția de Mediu. Cu atât mai mult că în proiect dar și în cadrul normativ UE se vorbește despre o singură autoritate responsabilă de gestionarea acestei informații și gestionarea sistemului. Astfel se propune să fie revizuită obligația de a transmite informația și către Agenția de Mediu. În acest sens proiectul fiind completat cu o normă care ar obliga Agenția Navală să transmită informațiile necesare către alte autorități publice, în cazul în care acestea nu au acces la sistemul de informare sau sistemul nu este funcțional.	
	2	Nota de fundamentare conține suficiente informații pentru a stabili de principiu oportunitatea intervenției din perspectivă procesului de armonizare, cu toate că nu conține toată informația și nu estimează corespunzător impacturile potențiale, astfel corespunde parțial cu cerințele metodologice prevăzute de Legea nr.100/2017.	Se ia act.
Agencia Geodezie, Cartografie și Cadastru a Republicii Moldova, Nr. 36/01-06/4 din 02.01.2025	1	Lipsă de obiecții, recomandări și propuneri.	Se ia act.
Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Moldova, Nr. DI/3/041-2 din 02.01.2025	1	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
I.P. „Agenția de Guvernare Electronică”, Nr. 3007-1 din 03.01.2025	1	Lipsă de obiecții și propuneri. Totodată, considerăm oportun de a menționa faptul că eventuala creare sau dezvoltare în viitor, la nivel național, a oricărei aplicații RIS sub formă de sistem informațional destinat colectării și/sau furnizării de servicii de informații fluviale urmează a se realiza în conformitate cu prevederile art.76 și art.22 lit. c) și d) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.	Se ia act.
Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, Nr. 14-93-109 din 09.01.2025	1	Lipsă de propuneri și obiecții.	Se ia act.
Portul Fluvial Ungheni, Nr. 6 din 10.01.2025	1	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.

Centrul de Armonizare a Legislației, Cancelaria de Stat, Nr. 31/02-126-155 din 10.01.2025	1	<i>a) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Directivei 2005/44/CE</i> În ceea ce privește transpunerea Directivei 2005/44/CE, menționăm cu titlu general că proiectul național, reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, asigură transpunerea parțială a actului UE, conform constatărilor de mai jos. Proiectul național, în pct. 1 - 4 (Secțiunea 1), prevede obiectul și domeniul de aplicare al actului național, cât și definește o serie de noțiuni specifice domeniului de reglementare, în speță, „aplicație RIS”, „centru RIS”, „informații privind pazele de navigație”, „informații tactice privind traficul”, „informații strategice privind traficul”, „interoperabilitate”, „servicii de informații fluviale (RIS)” și „utilizatori RIS” în conformitate cu prevederile corespondente de la art. 1, art. 2 (2) și art. 3 din Directiva 2005/44/CE. Proiectul național, în pct. 5 - 9 (Secțiunea a 2-a), transpune prevederile art. 4 din Directiva 2005/44/CE privind instituirea serviciilor de informații fluviale, iar prin pct. 10 - 12 (Secțiunea a 3-a) din proiectul național, prin care se prevăd domeniile pentru planificarea RIS, punerea în aplicare și exploatarea operațională a serviciilor, precum și specificațiile tehnice pe care se bazează orientările tehnice, se asigură transpunerea prevederilor art. 5 (1) și art. 6 din actul UE. Totodată, proiectul național, în pct. 13 - 15 (Secțiunea a 4-a) preia dispozițiile art. 7 din Directiva 2005/44/CE privind omologarea echipamentului RIS. Normele privind respectarea vieții private, securitatea și reutilizarea informațiilor prevăzute în pct. 16 - 17 (Secțiunea a 5-a) au corespondent art. 9 (1) și (2) din Directiva 2005/44/CE, iar cerințele privind datele minime furnizate (Anexa nr. 1) și principiile pentru orientările și specificațiile tehnice RIS (Anexa nr. 2) sunt similare cerințelor și principiilor stabilite de actul UE în Anexa I și Anexa II din Directivă.	Se ia act.
	2	<i>b) Obiecții de compatibilitate cu Directiva 2005/44/CE</i>	Se acceptă: Noțiunea de utilizatori RIS

		Ca urmare a analizei proiectului național în raport cu reglementările Directivei 2005/44/CE, dar și urmare a analizei practicii de transpunere a actului UE dat în mai multe state membre/candidate UE, precum: România¹, Belgia², Luxemburg³, Franța⁴ și Serbia⁵, constatăm următoarele deficiențe tehnice și de compatibilitate ale proiectului național: – Proiectul național la noțiunea de „utilizatori RIS” prevăzută în pct. 4.8 nu definește termenul dat și prin prisma „autorităților căilor navigabile” astfel cum este prevăzut în art. 3 (g) din Directiva 2005/44/CE. În context, raportat la definirea noțiunii date de către statele membre/candidate sus menționate, se solicită a completa noțiunea de „utilizatori RIS” cu prevederea lipsă identificată sau, în caz contrar, tabelul de concordanță urmează a completat cu motivul/argumentele care duc la imposibilitatea includerii autorităților căilor navigabile în definirea termenului de utilizatori RIS. Totodată, menționăm că tabelul de concordanță prevede o versiune diferită a definiției, versiune care încorporează și categoria autorităților căilor navigabile.	se expune în următoarea redacție: „<i>utilizatori RIS</i> – toate grupurile de utilizatori, inclusiv comandanții navelor, operatorii RIS, operatorii ecluzelor și/sau podurilor, autoritățile căilor navigabile, operatorii portuari și din terminale, operatorii Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, administratorii flotelor, expeditorii și brokerii mărfurilor.”.
	3	– Proiectul național, în pct. 7.2, prevede obligația Agenției Geodezie Cartografie și Cadastru de a asigura accesul la totalitatea seturilor de date spațiale aflate în responsabilitate, iar norma corespondentă din actul UE de transpunere, potrivit tabelului de concordanță, fiind art. 4 (3), lit. (b), unde se pune sarcina statelor membre de a pune la dispoziția utilizatorilor RIS, pe lângă datele menționate la lit. (a) din art. 4 (3) al directivei (sau pct. 7.1 din proiect) anumite tipuri de hărți electronice de navigație. Astfel, proiectul național urmează să prevadă expres tipurile de hărți pe care autoritatea națională urmează să le pună la dispoziția utilizatorilor RIS în conformitate cu norma corespondentă din actul UE. Totodată, tabelul de concordanță se va completa la compartimentul 9 cu informații privind termenul preconizat	Se acceptă: Proiectul a fost suplinit cu tipurile de hărți pe care Agenția Navală urmează să le pună la dispoziția utilizatorilor RIS. A fost suplinit cu subpunctul 7.2. în proiect.

		pentru asigurarea transpunerii integrale a prevederilor art. 4 (3), lit. (b) în partea ce ține de obligația de elaborare a hărților electronice.	
	4	– Se va remedia eroarea tehnică de transpunerea a prevederilor art. 5 (1) lit. (d) din actul UE, prin substituirea la pct. 10.4 din proiectul național a cuvântului „repere” cu cuvântul „reperare”.	Se acceptă. Eroarea tehnică a fost remediată.
	5	– Proiectul național, în pct. 14, a preluat norma prevăzută în art. 7 (2) din Directiva 2005/44/CE, care conține obligația statelor membre de a notifica Comisiei Europene organismele naționale responsabile pentru omologare. Cu referire la obligația dată, luând în considerare tipul actului UE transpus, menționăm că aplicarea acesteia la moment nu este posibilă, fiind determinată de obținerea statutului de stat membru UE. Respectiv, se va examina posibilitatea suspendării aplicării acesteia până la data la care Republica Moldova va deveni stat membru UE. Totodată, urmează a fi analizată suplimentar prevederea pct. 15 din proiectul național, care prevede că „CertIFICATELE de omologare eliberate de organismele străine care au fost notificate Comisiei Europene sunt recunoscute ca omologări efectuate de organismele naționale.” or recunoașterea automată a omologărilor poate fi realizată doar pentru cele din statele membre UE, iar pentru celelalte state (non-UE) aceasta va fi posibilă doar prin acorduri de recunoaștere. Așadar, în contextul celor expuse <i>supra</i> , norma națională urmează să delimiteze, prin reglementare separată, a acestor două cazuri, abordare preluată și în cadrul legislației Serbiei, care a asigurat în acest mod transpunerea normei date UE.	Se acceptă: Punctul 14 din Regulament va intra în vigoare la data la care Republica Moldova va deveni stat membru UE. Punctul 15 a fost divizat în două puncte distincte în următoarele redacții: „15. Certificatele de omologare eliberate de organismele străine, din țările Uniunii Europene, care au fost notificate Comisiei Europene, sunt recunoscute ca omologări efectuate de organismele naționale. 16. Pentru state din afara Uniunii Europene (non-UE) certificatele de omologare eliberate de organismele străine va fi posibilă doar prin acorduri de recunoaștere.”.
	6	– Cu referire la normele privind respectarea vieții private, securitatea și reutilizarea informațiilor prevăzute în pct. 16 și 17 din proiectul național, menționăm că acestea nu preiau în totalitate cerințele corespondente de la art. 9 din Directivă. Astfel, proiectul național urmează a face trimitere la toate actele naționale de transpunere a	Se acceptă: Punctul 16 a fost expus în următoarea redacție: „Prelucrarea datelor cu caracter personal necesare pentru operarea RIS se efectuează în conformitate cu Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu

		actelor UE listate, or referința la Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal nu acoperă și cerințele prevăzute de Directiva 2002/58/CE transpusă în Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 sau de Directiva 2003/98 abrogată de Directiva 2003/98/CE ultimul fiind transpus prin Legea nr. 305/2012 cu privire la reutilizarea informațiilor din sectorul public. În context, Secțiunea a 5-a din proiectul național urmează a fi completată cu referințele actelor naționale menționate mai sus, iar tabelul de concordanță va actualiza informația prezentată.	caracter personal, Legea nr. 305/2012 cu privire la reutilizarea informațiilor din sectorul public și Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007.”
	7	– Anexa nr. 1 și Anexa nr. 2 la proiectul Regulamentului național va include referința la articolul vizat, pentru a fi expres stabilit criteriul supus descrierii. Așadar, Anexa nr. 1 la proiect va fi completată cu referința la pct. 7.1 din proiect (corespondentul art. 4 (3) litera (a) din Directivă), iar Anexa nr. 2 din proiect va cuprinde referința la pct. 10 - 11 din proiect (corespondentul art. 5 din Directivă).	Se acceptă: În anexele nr.1 și nr.2 au fost incluse referințele la punctele din Regulament.
	8	Remarcăm că HG nr. 413/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea Sistemului de informare și monitorizare a traficului navelor maritime, supusă modificării prin prezentul proiect este un act național armonizat, care asigură transpunerea parțială a Directivei 2002/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2002 de instituire a unui sistem comunitar de monitorizare și informare privind traficul navelor maritime și de abrogare a Directivei 93/75/CEE a Consiliului. Așadar, ca urmare a examinării proiectului de hotărâre prezentat spre expertiză prin prisma dispozițiilor Directivei 2002/59/CE, dar și a legislației UE pe segmentul de referință, expunem următoarele: I. Prin pct. 4.1 din proiectul național se abrogă prevederile pct. 7 și 8 din HG nr. 413/2021, care au corespondent prevederile art. 3 (k) și art. 1, ultima teză din Directiva 2002/59/CE, prin care se instituie obligația statelor de a desemna autoritatea/organizația competentă să	Se acceptă: Au fost efectuate modificările ce se impun: Excluderea abrogării punctelor 7, 8, 47 și 48 din Hotărârea Guvernului nr. 413/2021;

		îndeplinească anumite funcții în temeiul prezentei directive, cât și obligația statelor membre de a monitoriza și lua toate măsurile necesare și corespunzătoare pentru a asigura respectarea cerințelor din prezenta directivă de către căpitani, operatorii sau agenții navelor, ca și de încărcătorii sau proprietarii mărfurilor periculoase sau poluante transportate la bordul acestor nave. În context, nu este clar motivul invocat în nota de fundamentare – actul normativ nu delegă funcții în temeiul actului vizat or abrogarea acestor prevederi afectează nivelul de armonizare atins al actului național în raport cu prevederile directivei. Aceeași situație se atestă și la pct. 4.7. din proiectul național prin care se abrogă prevederile pct. 47 și 48 din actul național și care preiau norma UE opțională prevăzută în art. 15 (1).	
	9	II. Prin pct. 4.2 din proiectul național se modifică redacția pct. 30 din Hotărâre, astfel, fiind preluată parțial obligația prevăzută de art. 10 (2) din Directiva 2002/59/CE privind punerea la dispoziția statului interesat datele colectate în sistemul VDR în cazul unui accident. Totodată, norma UE de la art. 10 (2) mai prevede și obligația autorității naționale de a asigura publicarea concluziilor anchetei în cel mai scurt timp de la încheierea acesteia, obligația care nu se găsește nici în actul național în vigoare, dar nici în proiect în contextul transpunerii obligației aferente acesteia.	Se acceptă: Proiectul a fost modificat cu textul „Statul interesat asigură publicarea concluziilor anchetei în cel mai scurt timp de la încheierea acesteia.”
	10	Totodată, sintagma „astfel cum au fost publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene”, utilizată în proiectul național în pct. 3 și 5.2 va fi exclusă, fiind lăsată obligația generală de a actualiza/publica actele naționale corespunzătoare.	Se acceptă: Textul „astfel cum au fost publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” a fost exclusă din pct. 3 și 5.2.
	11	a) <i>Obiecții privind clauza de armonizare</i> Reieșind din constatările expertizei de compatibilitate referitoare la transpunerea actului UE menționat <i>supra</i>, clauza de armonizare pentru proiectul național, urmează a fi inclusă după preambulul și clauza de adoptare a proiectului de act normativ și expusă în următoarea redacție:	Se acceptă: Clauza de armonizare a fost inclusă conform recomandărilor.

		”Prezenta Hotărâre transpune parțial Directiva 2005/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind serviciile de informații fluviale (RIS) armonizate pe căile navigabile interioare de pe teritoriul Comunității, CELEX: 32005L0044, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 255 din 30 septembrie 2005, așa cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019”.	
	12	<i>b) Obiecții privind tabelul de concordanță cu Directiva 2005/44/CE</i> <i>În rezultatul examinării Tabelului de concordanță privind corespunderea acestuia cerințelor legale stabilite pentru acestea în HG nr. 1171/2018, menționăm că acesta urmează a fi modificat în partea ce ține de:</i> - <i>La compartimentul 1 se va indica cea mai recentă modificare a actului UE care constituie obiect al transpunerii, prin precizarea tipului, a numărului și a datei de adoptare a actului juridic european de modificare;</i> - <i>La compartimentul 7, la corespondentul art. 4 (4) din actul UE, se va modifica referința la punctul național, prin substituirea „pct. 3” cu „pct. 1”;</i> - <i>La compartimentul 8, pentru art. 1 (2) din Directivă, va fi inserat calificativul „Prevederi UE neaplicabile”.</i>	Se acceptă: În Tabelul de concordanță au fost introduse modificările de rigoare.
Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Nr. 41/73 din 10.01.2025	1	La proiectul Hotărârii la punctul 1, se propune a se revedea abrevierea „RIS” în scopul substituirii acesteia, or, varianta propusă de autor nu oferă normei suficientă claritate, având în vedere că din conținutul proiectului abrevierea „RIS” este definită ca un regulament.	Se acceptă: Abrevierea RIS a fost exclusă din punctul 1 al proiectului de hotărâre.
	2	La punctul 4, subpunctul 4.5. se recomandă în textul „Agenția Navală păstrează informațiile notificate pentru o perioadă suficient de îndelungată” stabilirea perioadei determinate întru asigurarea aplicării uniforme și coerente a reglementărilor. Este esențial ca termenul de păstrare, principiile de claritate și predictibilitate a legislației să fie specificate în mod expres, pentru	Se acceptă: Textul „suficient de îndelungată” a fost modificată în „cel puțin 5 ani din data notificării”.

		evitarea riscurilor de interpretări arbitrare, or, norma lasă loc de interpretare.	
	3	La Regulamentul privind serviciile de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare la punctul 4, subpunctul 4.8. se propune completarea după textul „operatori ai” cu textul „Poliției de Frontieră” pentru asigurarea îndeplinirii atribuțiilor funcționale stabilite de actele normative. Activitatea reprezentativă la frontiera Republicii Moldova cu statele vecine și soluționarea incidentelor de frontieră este efectuată în mod exclusiv de către Poliția de Frontieră, fapt ce denotă importanța și necesitatea includerea în lista utilizatorilor RIS. Lipsa datelor relevante și imposibilitatea monitorizării în timp real a traficului pe căile navigabile interne, precum și absența accesului direct la datele fluviale, navigația și planificarea curselor de căile navigabile de către Poliția de Frontieră pot genera riscuri de blocare a râului, gestionarea deficitară a porturilor de perspectivă amplasate a monte de Portul de stat Giurgiulești, sporirea riscului de trecere ilegală a frontierei și evoluția traficului de persoane, reieșind din faptul că râurile Prut și Nistru sunt râuri de frontieră.	Se acceptă: În textul noțiunii au fost introduse modificarea solicitată.
	5	Adițional, recomandăm revizuirea și corelarea conținutului normei cu prevederile articolului 3, subpunctul 4.8. din tabelul de concordanță, modificarea în partea ce ține de „centrele de luptă contra catastrofelor din cadrul serviciilor de urgență”. Precizăm că, în Republica Moldova nu există nici o autoritate publică cu denumirea generică „centrul de luptă contra catastrofelor”, iar acțiunile de gestionare a unor astfel de crize sunt exercitate de către Guvern.	Se acceptă: Punctul 4.8 a fost modificat conform recomandării.
	6	Ca urmare, cu referință la includerea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență la punctul 4, subpunctul 4.8., relatăm că potrivit prevederilor art. 12 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 93/2007 competența acestuia include doar cercetarea cauzelor catastrofelor, calamităților care au condus la declanșarea situațiilor excepționale, fapt	Se acceptă: În Nota de fundamentare a fost inclusă argumentarea includerii IGSU în categoria utilizatorilor RIS.

		ce contrapune Inspectoratului cu cele redate în prezentul punct și denotă necesitatea unei argumentări adiționale prin prisma transpunerii cadrului legislativ al Uniunii Europene cu cel național. Totodată, examinând oportunitățile este necesar de a menționa pragul temporal de transmitere a datelor sau de actualizare a lor, de exemplu odată la 24 ore sau alt timp pentru asigurarea eficientizării sistemului prin prisma aspectului operațional.	
Ministerul Mediului al Republicii Moldova, Nr. 13-05/73 din 14.01.2025	1	În <i>Hotărârea de Guvern</i>: La pct. 4.3., cu referire la modificarea pct. 36, sintagma „<i>Agenției de Mediu și Agenției Navale</i>” se va substitui corespunzător cu cuvintele „<i>Agenția de Mediu și Agenția Navală</i>”.	Se acceptă: Urmare a obiecțiilor Grupului de lucru pentru Reglementarea Activității de întreprinzător și ținând cont de principiul ghișeului unic, Agenția de Mediu a fost exclusă.
	2	La pct. 4.4., cu referire la modificarea pct. 37, necesită ajustare prin substituirea cuvintelor „<i>trebuie să comunice în scris autorității competente desemnate</i>” cu cuvintele „<i>notifică autoritatea competentă desemnată</i>”.	Se acceptă: Punctul 4.4. din proiect se expune în următoarea redacție: „la punctul 37 Textul “trebuie să comunice în scris autorității competente desemnate” se substituie cu textul “notifică autoritatea competentă desemnată”;
	3	La pct. 4.5., cu privire la amendarea punctului 40, este necesară indicarea unei perioade concrete a termenului de păstrare a informațiilor cu referire la notificări, pentru a se exclude orice echivoc. Inclusiv, pentru respectarea unui limbaj concis cuvintele „<i>informațiile notificate</i>” necesită a fi substituite cu sintagma „<i>informațiile cu referire la notificări</i>”, cuvântul „<i>ia</i>” se recomandă de a fi substituit cu cuvântul „<i>întreprinde</i>” și cuvintele „<i>pe cale electronică</i>” cu cuvintele „<i>prin intermediul poștei electronice</i>” sau o altă formulare mai clară ce ține de modul de transmitere a informației.	Se acceptă: Punctul 4.5. din proiect a fost modificat conform recomandărilor.
	4	La pct. 4.6. cu referire la amendarea punctului 41 se propune excluderea modificării pct. 4.6.1 din proiectul hotărârii de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 413/2021, deoarece conform atribuțiilor funcționale Agenția de Mediu (HG 549/2018) ține la evidență circulația anumitor substanțe	Se acceptă: Punctul 4.6.1 din proiect se exclude. Punctul 4.6 se expune în următoarea redacție: „la punctul 41 textul “prevăzute în anexa la prezentul Regulament” se

		conform autorizațiilor eliberate, din care considerente nu poate fi asigurată ținerea la evidență a informațiilor referitor la marfa care este pusă la discreția operatorului, comandantului sau agentului unei nave.	substituie cu textul „prevăzute de sistemul informațional gestionat de Agenția Navală”;
	5	Concomitent este de menționat că modificările care ar fi operate prin proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Regulamentului privind serviciile de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare și de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 413/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea Sistemului de informare și monitorizare a traficului navelor maritime, sunt improprie atribuțiilor actuale ale Agenției de Mediu și-n lipsa unei modificări a Hotărârii Guvernului nr. 549/2018 nu este posibil de efectuat sarcinile noi atribuite. Totodată, la pct. 4.6.2. cuvintele „potrivit sistemului informațional gestionat de Agenția Navală” necesită a fi revăzute pentru o mai bună claritate și formulare corespunzătoare, cu trimitere la norma ce reglementează conținutul și modul de completare a informațiilor în sistemul informațional în cauză.	Se acceptă: Agenția de Mediu a fost exclusă din 4.3. și 4.6.1.
	6	La pct. 4.9. , cu referire la amendarea punctului 61, concomitent cu excluderea cuvintelor „pe mare”, cuvântul „costier” urmează a fi substituit cu cuvântul „terestru”, din motiv că cuvântul „costier” se raportă la malul mării.	Se acceptă: Proiectul a fost modificat reieșind din scopul Hotărârii Guvernului nr. 413/2021.
	7	În <i>Regulamentul privind serviciile de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare</i> : La pct. 7.1 se propune următorul cuprins „În baza documentelor de reglementare pe domeniu de activitate Agenția Navală este furnizor de date în RIS, date privind navigația și planificarea curselor pe căile navigabile interioare. Aceste date se furnizează în format electronic, potrivit anexei nr. 1.”.	Se acceptă: Punctul 7.1. se expune în următoarea redacție: „Agenția Navală furnizează utilizatorilor RIS toate datele relevante privind navigația și planificarea curselor pe căile navigabile interioare. Aceste date se furnizează cel puțin într-un format electronic accesibil, conform anexei nr. 1”
	8	La pct. 7.4 se recomandă de a fi revăzută expresia „cel puțin”.	Nu se acceptă: Recomandarea nu este temeinic argumentată. Totodată, expresia „cel puțin” este identică cu

			expresia similară preluată din Directiva 2005/44/CE din norma transpusă și semnifică cea mai mică opțiune de furnizare a informației într-un format electronic accesibil. Astfel de expresii sunt 3 în Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.
Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, 07/5-03/18/49 din 17.01.2025	1	<i>La Nota de fundamentare</i> Menționăm că, conform Notei de fundamentare implementarea proiectului va implica cheltuieli de la bugetul de stat, iar autorul proiectului menționează că va putea estima costurile doar la etapa elaborării Studiului de fezabilitate și caietului de sarcini. Totodată, remarcăm că în Legea bugetului de stat pentru anul 2025 nr.310/2024 nu sunt prevăzute alocații pentru scopul menționat în proiect, ceea ce contravine art.17 alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, conform căruia pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget. Reieșind din cele expuse, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale urmează să promoveze prezentul Regulament, doar după identificarea mijloacelor financiare necesare.	Se acceptă: În conformitate cu prevederile pct. 6 din proiect, acesta va intra în vigoare la 1 ianuarie 2029. Respectiv pentru anul 2025 nu sunt necesare resurse de la Bugetul de stat.
Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, 07/68 din 17.01.2025	1	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, nr. 13/2-155 din 22.01.2025	1	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act.
Agencia Navală a Republicii Moldova, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, nr. 03-456 din 10.12.2024	1	Expresia „zona Giurgiulești” de la punctul 2 al dispozitivului PHG este imprecisă. În loc de „zona Giurgiulești”, formularea ar trebui să specifice explicit „în cadrul Căpităniei Portului Giurgiulești din cadrul Agenției Navale”, având în vedere că această instituție reprezintă punctul central al infrastructurii portuare și autorității competente din Republica	Se acceptă: Au fost efectuate modificările de rigoare.

		Moldova.	
	2	Subpunctul 4.2 al dispozitivului PHG specifică publicarea orientărilor tehnice și a specificațiilor pentru sistemele de urmărire și reperare a navelor, însă nu menționează standardul European Standard for River Information Services (ES-RIS), ediția 2025. Având în vedere că acest standard reprezintă o componentă esențială a noilor cerințe europene pentru serviciile de informații fluviale, este necesar ca PHG să includă și obligația publicării acestuia.	Se acceptă: A fost modificat subpunctul 5.2 prin completarea cu un punct nou „5.2.5. standardul European Standard for River Information Services (ES-RIS)”
	3	La articolul 2, alineatul (1) al Directivei 2005/44/CE, se prevede că aceasta vizează punerea în aplicare și funcționarea RIS pe toate căile navigabile interioare de clasa IV și clasele superioare, care îndeplinesc anumite criterii, inclusiv legătura cu alte căi navigabile de clasa IV sau superioară din statele membre. Relevăm că, conform Strategiei de Mobilitate aprobate prin HG 589/2024 (punctul 96), sistemul de căi navigabile interioare din Republica Moldova include râurile Nistru și Prut, clasificate ca rute de importanță internațională în baza Acordului european privind principalele rute de navigație internă de importanță internațională (AGN2). Astfel: • E 80-07 - râul Prut, de la confluența cu fluviul Dunărea până la Ungheni (407 km); • E 90-03 - râul Nistru din portul Belgorod-Dnestrovsk (Ucraina) până în portul Bender (228 km), și două porturi de importanță internațională: - P 80-62 - Complexul portuar Giurgiulești (133 km), fluviul Dunărea; - P 90 - 03 - 02 - portul Bender (228 km) pe râul Nistru. Aceste rute sunt clasificate ca fiind de clasa IV conform AGN. Totodată, prevederile articolului 5, alineatul (3) din Legea 176/2013 confirmă statutul râurilor Nistru și Prut ca fiind două căi navigabile interioare de importanță internațională. În plus, HG 723/2023 (punctul 5, litera c) specifică că toate celelalte căi navigabile interioare din Republica Moldova permit navigarea	Se acceptă: Punctul 3 din Regulament a fost modificat conform recomandărilor Agenției.

		construcțiilor navale în conformitate cu legislația națională, fiind clasificate în „zona 4”. În aceste condiții, considerăm că prevederile articolului 2, alineatul (1) al Directivei 2005/44/CE, care stabilesc domeniul de aplicare al RIS pentru căile navigabile de clasa IV și superioare, ar trebui să fie reflectate explicit în proiectul Regulamentului pentru a asigura o transpunere corectă.	
	4	La punctul 3 din proiectul regulamentului, sintagma „cu flux sporit” nu are fundament în prevederile Directivei 2005/44/CE și generează ambiguitate, întrucât nu este clar cum se definește sau se măsoară un <i>flux sporit</i> în contextul căilor navigabile interioare. Prin urmare, redacția corectă al acestui punct ar fi următoarea: „Prezentul Regulament se aplică în scopul implementării și operării RIS pe căile navigabile interioare a Republicii Moldova, incluzând porturile de pe acestea.”	Se acceptă: Punctul 3 din Regulament a fost modificat conform recomandărilor Agenției.
	5	În textul punctului 4.6 din proiectul regulamentului, definiția termenului „interoperabilitate” a fost preluată greșit din Directivă. În redacția actuală, expresia „să ofere acces” modifică sensul original al definiției din Directivă, care specifică faptul că interoperabilitatea implică armonizarea astfel încât utilizatorii RIS să aibă acces la aceleași servicii și informații, fiind implicate aceleași tehnologii sau platforme. În redacția actuală, această diferență afectează sensul tehnic al definiției, creând o ambiguitate privind responsabilitățile utilizatorilor RIS și ale furnizorilor de servicii. Drept urmare, ar fi corect ca definiția <i>interoperabilității</i> să fie reformulată după cum urmează: ”interoperabilitate - armonizarea serviciilor, a conținutului datelor, a formatului și a frecvenței schimburilor de date astfel încât utilizatorii RIS să aibă acces la aceleași servicii și informații la nivel european”. Sintagma „să aibă acces” este mai precisă și descrie condiția esențială a interoperabilității, fără a introduce	Se acceptă: Definiția termenului „interoperabilitate” a fost adusă în conformitate cu prevederile Directivei.

		ambiguități privind obligațiile utilizatorilor RIS.	
	6	La teza punctului 4.7 din proiectul regulamentului, definiția pentru „servicii de informații fluviale (RIS)” a fost preluată inexact. În Directivă, expresia utilizată este „ori de câte ori este posibil din punct de vedere tehnic” ceea ce reflectă o deschidere mai amplă și o orientare proactivă pentru integrarea RIS cu alte moduri de transport. Aceasta este utilizată pentru a reflecta o abordare proactivă și pentru a încuraja statele membre să integreze RIS în toate modurile de transport atunci când condițiile tehnice permit acest lucru. În schimb, expresia utilizată în proiectul regulamentului „când este posibil” diminuează această orientare și poate limita înțelegerea obligațiilor tehnice implicite.	Se acceptă: Definiția pentru „servicii de informații fluviale (RIS)” a fost corectată, prin includerea sintagmei „ori de câte ori”.
	7	La punctul 5, se face o referință greșită la punctul 3 din regulament, în contextul obligației ANRM de a lua măsurile necesare pentru a pune în aplicare RIS. În conformitate cu Directiva, această referință ar fi trebuit să fie către punctul 6 din regulament, care detaliază măsurile relevante privind implementarea RIS și alinierea acestora la prevederile Directivei.	Nu se acceptă: Urmare corectării pct. 3 din Regulament referința este corectă.
	8	Teza de la punctul 6 din proiectul regulamentului, în forma sa actuală, include expresia „funcționarea RIS este eficientă” care apare ca o <i>constatare</i>. Totuși, conform alineatului (2) al articolului 4 din Directivă, accentul este pus pe obligația statelor membre de a dezvolta RIS în așa fel încât aplicarea acestuia să fie eficientă, extensibilă și interoperabilă. În acest sens, textul de la punctul 6 ar trebui revizuit pentru a reflecta această obligație. Tot la punctul 6, sensul legat de interoperabilitate a fost transpus greșit. În Directiva 2005/44/CE se specifică faptul că dezvoltarea și aplicarea RIS trebuie să fie interoperabile, nu doar RIS ca <i>entitate</i>. Această diferență este esențială, deoarece pune accent pe procesul de implementare a RIS, nu doar pe rezultatul său. Prin urmare, pentru a reflecta corect sensul din Directivă, ar fi necesar ca	Se acceptă: Punctul 6 din proiectul de Regulament a fost expus în următoarea redacție: <i>„Agenția Navală dezvoltă RIS în așa fel încât aplicarea RIS să fie eficientă, să poată fi extinsă și să fie interoperabilă astfel încât să interacționeze cu alte aplicații RIS și, dacă este posibil, cu sisteme pentru alte moduri de transport. RIS furnizează, de asemenea, interfețe cu sistemele de gestionare a transportului și cu activitățile comerciale.”</i>

		textul punctului 6 din proiectul regulamentului să fie redat astfel: „RIS este dezvoltat și aplicat astfel încât funcționarea acestuia să fie eficientă, să poată fi extinsă și să fie interoperabilă, permițând interacțiunea cu alte aplicații RIS și, dacă este posibil, cu sisteme pentru alte moduri de transport. RIS furnizează, de asemenea, interfețe cu sistemele de gestionare a transportului și cu activitățile comerciale”.	
	9	La subpunctul 7.2 din proiectul regulamentului, atribuirea responsabilității Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru pentru furnizarea hărților electronice de navigație necesită clarificări suplimentare. Directiva 2005/44/CE, la articolul 4, alineatul (3), litera (b), prevede obligația <i>statelor membre</i> de a pune la dispoziție astfel de hărți, dar nu indică specific o anumită autoritate responsabilă. În contextul competențelor AGCC, care sunt în principal legate de elaborarea hărților topografice și cadastrale, este necesar de a clarifica dacă această instituție poate furniza hărți electronice de navigație adaptate pentru căile navigabile interioare. Mai mult decât atât, în Raportul de Audit IMSAS efectuat de IMO în anul 2023, se menționează că „nicio entitate guvernamentală nu era responsabilă pentru colectarea și compilarea datelor hidrografice, publicarea și diseminarea informațiilor necesare navigației în siguranță, efectuarea de studii hidrografice și furnizarea de informații nautice actualizate necesare pentru navigarea în siguranță a navelor prin apele sub jurisdicția statului”. Această observație relevă necesitatea urgentă a unei entități capabile să desfășoare lucrări hidrografice pentru elaborarea acestor hărți electronice de navigație, înainte ca responsabilitățile pentru implementarea RIS să fie clarificate și distribuite. De asemenea, separarea actuală a competențelor între instituții rămâne neclară, în special în contextul în care ANRM este responsabilă pentru implementarea RIS, iar AGCC i se	Se acceptă: În proiectul de hotărârea au fost incluse modificările necesare.

		atribuie furnizarea hărților electronice de navigație. Dacă această atribuție ar reveni ANRM, ar fi necesară instituirea unei subdiviziuni dedicate în cadrul ANRM, responsabilă pentru realizarea studiilor hidrografice și elaborarea acestor hărți electronice de navigație. De asemenea, pe lângă capacitățile instituționale necesare pentru efectuarea unor lucrări/studii hidrografice, vor fi necesare resurse financiare corespunzătoare.	
	10	La subpunctul 7.3 din proiectul regulamentului, textul amestecă aspectele juridice cu cele tehnice, ceea ce nu este în conformitate cu spiritul articolului 4, alineatul (3), litera (c) din Directivă. Acest alineat se referă exclusiv la obligațiile legale ale autorităților competente de a primi notificările electronice din partea navelor și, în cazul transportului transfrontalier, de a transmite aceste date către autoritățile statelor vecine înainte de sosirea navelor la frontieră. Aspectele tehnice descrise în textul actual ar trebui incluse într-un caiet de sarcini tehnic pentru implementarea RIS, nu într-un act normativ. De asemenea, subpunctul 7.3 din proiectul regulamentului face referire la HG nr. 862/2023, care reglementează <i>formalitățile de raportare</i> pentru navele maritime angajate în voiaje internaționale. Totuși, această referință este incorectă, deoarece RIS este destinat, conform Directivei 2005/44/CE, căilor navigabile interioare și navelor care operează pe acestea, nu navelor maritime. Regulamentul aprobat prin HG nr. 862/2023 se aplică exclusiv traficului maritim internațional și nu are legătură cu implementarea RIS, care este specifică navigației interioare. Mai mult decât atât, este important de menționat că <i>formalitățile de notificare</i> pentru navele care operează pe căile navigabile interioare din Republica Moldova sunt deja reglementate prin alte acte normative, cum ar fi Ordinul MIDR nr. 67/2022, care stabilește cerințele minime pentru escală în porturi și cheiuri și aprobă formularele de notificare (David) la sosire și plecare	Se acceptă: Punctul 7.3 a fost modificat conform recomandărilor.

		din porturi. Având în vedere aceste aspecte, referința la HG nr. 862/2023 ar trebui eliminată sau înlocuită.	
	11	Subpunctul 7.4 din proiectul regulamentului stipulează că „Agenția Navală se asigură” de furnizarea notificărilor către comandanții navelor. Totuși, această formulare necesită revizuire pentru a reflecta mai fidel prevederile directivei. Conform articolului 4, alineatul (3), litera (d) din Directivă, această responsabilitate presupune un efort inter-instituțional. Prin urmare, o formulare corespunzătoare pentru acest subpunct ar fi: <i>”Notificările transmise către comandanții navelor, inclusiv cele privind nivelul apei (sau pescajul maxim permis) și rapoartele privind gheața de pe căile lor navigabile interioare sunt furnizate ca mesaje standardizate, codificate și care pot fi descărcate electronic. Mesajul standardizat conține cel puțin informațiile necesare pentru navigația în siguranță. Notificările către comandanții navelor se furnizează cel puțin într-un format electronic accesibil”.</i>	Nu se acceptă: Redacția punctului 7.4 din proiectul Regulamentului este identică cu articolul 4, alineatul (3), litera (d) din Directivă 2005/44/CE. Având în vedere că proiectul prevede autoritatea care aplică RIS fiind Agenția Navală și faptul că Centrul RIS din Republica Moldova este instituit în cadrul Căpităniei Portului Giurgiulești din cadrul Agenției Navale, redacția subpunctului 7.4. conține denumirea autorității navale și nu lasă loc de interpretare.
	12	La punctul 7 din proiectul regulamentului, constatăm că teza finală din alineatul (3) al articolului 4 din Directiva 2005/44/CE, referitoare la îndeplinirea obligațiilor în conformitate cu specificațiile definite în anexele I și II, nu a fost transpusă în mod corespunzător. Această teză este esențială pentru a asigura alinierea obligațiilor reglementate la standardele tehnice detaliate în anexele Directivei. De asemenea, observăm că Tabelul de Concordanță menționează în mod eronat că această prevedere a fost preluată în punctul 7.4 al proiectului regulamentului, însă nu se regăsește în textul regulamentului. Pentru corectitudine și claritate normativă, ar fi necesar să se includă o teză explicită în punctul 7 al proiectului regulamentului, care să specifice <i>că obligațiile prevăzute la acest punct se îndeplinesc în conformitate cu specificațiile definite în Anexa nr. 1 și Anexa nr. 2 la</i>	Se acceptă: Punctul 7 a fost modificat în final conform obiecției.

		<i>prezentul regulament.</i>	
	13	La Secțiunea a 4-a din proiectul regulamentului, observăm că termenul utilizat pentru procesul de conformitate a echipamentelor RIS este „Aprobarea de tip” în timp ce Directiva 2005/44/CE, la articolul 7, utilizează termenul „Omologarea echipamentului RIS”. Pentru alinierea terminologică și evitarea potențialelor neclarități, ar fi necesar ca denumirea secțiunii și termenul utilizat în punctele 13-15 să fie ajustate conform terminologiei Directivei. Spre exemplu, la punctul 15 din proiectul regulamentului, termenul „aprobare de tip” utilizat pentru procesul de recunoaștere a conformității echipamentelor RIS ridică probleme de corelare cu Directiva 2005/44/CE. Conform articolului 7, alineatul (3) din Directivă, statele membre recunosc „omologările” eliberate de organismele naționale ale celorlalte state membre, termenul „aprobare de tip” nefiind utilizat sau menționat în Directivă. Această diferență de terminologie poate genera confuzii și interpretări greșite privind procesul de recunoaștere, ceea ce ar putea afecta implementarea uniformă a Directivei în legislația națională. Prin urmare, pentru a asigura o transpunere fidelă a Directivei, ar fi necesară înlocuirea termenului „aprobare de tip” cu „omologare” la punctul 15, astfel încât textul să reflecte clar procesul prevăzut de Directivă.	Se acceptă: Termenul „aprobarea de tip” a fost înlocuit cu termenul „omologare”, iar pe parcursul Secțiunii a 4-a din proiectul regulamentului termenul a fost înlocuit la forma potrivită.
	14	La punctul 17 din proiectul regulamentului, constatăm că prevederile alineatului (2) al articolului 9 din Directiva 2005/44/CE, referitoare la aplicarea și menținerea măsurilor de securitate pentru protejarea mesajelor și înregistrărilor RIS, au fost atribuite exclusiv Agenției Navale. Totuși, conform Directivei, această responsabilitate <i>implică o coordonare între toate autoritățile naționale competente</i>. Prin urmare, textul ar trebui să fie revizuit pentru a include posibilitatea implicării mai multor autorități naționale relevante, care să colaboreze pentru asigurarea securității RIS.	Nu se acceptă: Conform proiectului Agenția Navală este unica autoritate competentă care aplică serviciile de informații fluviale (RIS) și administrează Centrul de servicii de informații fluviale din Republica Moldova. Având în vedere mărimea Republicii Moldova și fluxul de transport fluvial existent nu este rezonabil majorarea numărului autorităților naționale responsabile de aplicarea și menținerea măsurilor de securitate

			pentru protejarea mesajelor și înregistrărilor RIS.
		<i>Nota de fundamentare:</i> La punctul 2.2., se descriu râurile Nistru și Prut drept „două căi navigabile interne de importanță internațională” fără a oferi date concrete despre volumul de trafic, utilizarea efectivă sau relevanța acestora în contextul implementării RIS. Sunt enumerate informații generale despre Uniunea Europeană și normele acesteia privind navigația interioară, fără a fi conectate explicit la necesitățile specifice ale Republicii Moldova. Apar exemple de norme UE prezentate într-un mod generic și fără legătură directă cu obiectivele proiectului („a deveni parte a traficului instituit” „Normele se aplică canalelor, râurilor, lacurilor și porturilor...”). Enumerarea unor tehnologii precum ECDIS interior, AIS și ERI, fără a explica specific contextul. De exemplu, informațiile privind AIS sunt prezentate ca un fapt general și nu există o legătură clară cu proiectul PHG.	Se acceptă: Nota informativă a fost suplinită cu informații despre râurile Nistru și Prut, și tehnologiile ECDIS interior, AIS și ERI cu accent pe proiectul dat.
		Punctul 4.2. al notei de fundamentare menționează în termeni generali costuri pentru „tehnologii moderne”, fără a oferi o estimare clară sau o proiecție financiară detaliată. Considerăm că evaluarea costurilor și planificarea etapelor de implementare a RIS reprezintă aspecte esențiale care necesită o atenție sporită. În acest sens, observăm că nota de fundamentare nu include informații concrete cu privire la costurile necesare pentru implementarea și funcționarea RIS, aspect care ar fi fost de așteptat într-un document de o asemenea importanță. De asemenea, nu este specificat cine va suporta aceste costuri sau dacă acestea au fost incluse în planificările bugetare corespunzătoare. Mai mult, nota de fundamentare nu abordează costurile asociate cu adaptarea navelor fluviale la cerințele tehnice necesare pentru implementarea RIS. Considerăm că aceste omisiuni pot afecta atât claritatea procesului decizional, cât și fezabilitatea financiară a proiectului.	Se acceptă parțial: În Nota de fundamentare se menționează despre costurile ample privind implementarea proiectului în coroborare cu cadrul normativ, care permite realizarea obiectivelor și din alte mijloace, se va opta pentru suportul partenerilor externi. Având în vedere că, data intrării în vigoare a proiectului este 1 ianuarie 2029, se consideră că pentru adaptarea navelor fluviale la cerințele tehnice necesare pentru implementarea RIS a fost alocat suficient timp pentru ajustarea costurilor.
		De asemenea, conform punctului 8 din nota de fundamentare, termenul de	Nu se acceptă: Ajustarea normelor UE se

		intrare în vigoare a actului normativ este menționat ca fiind anul 2029. Totuși, promovarea proiectului în acest moment este dificil de justificat, având în vedere că specificațiile tehnice și standardele aplicabile (cum ar fi ES-RIS) sunt revizuite periodic, de regulă la intervale de 2-3 ani. În acest context, adoptarea unui act normativ acum, în condițiile în care documentele de referință ar putea fi modificate sau înlocuite până la data intrării în vigoare a PHG, generează incertitudini privind aplicabilitatea sa. Această situație devine cu atât mai problematică în contextul exercițiului aflat în desfășurare la nivelul UE privind modificarea Directivei RIS, menționat anterior.	efectuează în funcție de anumiți factori, dar totuși odată la 5-7 ani. Normele UE privind RIS (River Information Services) sunt ajustate, în medie, la fiecare 5-7 ani. Actualizările mai tehnice (standarde de date, specificații software, protocoale de comunicații) se pot face mai frecvent, aproximativ o dată la 2-3 ani. Actualizările majore legislative (directive sau regulamente principale) urmează de obicei ciclul de 5-7 ani, în funcție de: • evoluția tehnologiilor digitale (AIS, ECDIS interior, ERI), • necesitatea interoperabilității între statele membre, • alinierea la noile politici de mediu și climă (ex. reducerea emisiilor). Având în vedere cele menționate și necesitatea implementării RIS, este nevoie de o perioadă de timp pentru a fi implementate și adaptate condițiile, resursele, operatorii, inclusiv și personalul Agenția Navală.
		Sunt prezente și alte erori gramaticale sau de redactare, care subminează rigurozitatea și claritatea documentului. Spre exemplu, la compartimentul 7 din notă, este utilizată expresia "Proiectul legii ...", deși nota de fundamentare a fost întocmită pentru un PHG.	Se acceptă: Eroarea tehnică a fost eliminată.
		Având în vedere deficiențele semnalate atât în conținutul proiectului regulamentului, cât și în fundamentarea acestuia, devine cu atât mai necesară analiza <i>procesului de revizuire</i> a Directivei 2005/44/CE, aflat în desfășurare la nivel european, care va redefini cerințele pentru implementarea serviciilor de informații fluviale (RIS). Astfel, revizuirea Directivei urmărește	Nu se acceptă. Actele normative sunt în continuă perfecționare. Stoparea proiectului național nu poate avea loc din considerentul elaborării unei noi versiuni a reglementărilor RIS în Uniunea Europeană. Proiectul național este

		să adreseze o serie de provocări constatate în implementarea sa, printre care: • Fragmentarea și lipsa de armonizare a standardelor RIS între statele membre; • Adoptarea lentă a specificațiilor tehnice, care afectează interoperabilitatea și eficiența transportului pe căile navigabile interioare; • Integrarea insuficientă a transportului fluvial în lanțurile multimodale de transport. Propunerea de amendare a Directivei urmărește să atingă următoarele obiective: • Armonizarea completă a specificațiilor RIS pentru a asigura interoperabilitatea soluțiilor tehnologice în toate statele membre; • Crearea unui mediu european RIS (European RIS Environment) ca platformă digitală centrală pentru schimbul de informații între utilizatorii RIS, autoritățile naționale și alte moduri de transport; • Sprijinirea tranziției digitale și ecologice prin reducerea costurilor administrative și operaționale, precum și prin integrarea soluțiilor RIS în inițiative mai largi, cum ar fi eFTI și EMSWe; • Implementarea standardului ES-RIS4, ediția 2025, care va asigura actualizarea periodică a specificațiilor tehnice în funcție de cerințele operaționale și tehnologice actuale. Conform analizei de impact realizate de Comisia Europeană, revizuirea Directivei va aduce următoarele beneficii: • Eficiență operațională sporită: Transportatorii vor beneficia de o reducere a costurilor administrative și de informații precise despre condițiile de navigație. • Integrarea multimodală: Transportul pe căile navigabile interioare va deveni un element central al lanțurilor logistice multimodale. • Flexibilitate tehnologică: Standardele armonizate și frecvent actualizate vor încuraja inovația și utilizarea soluțiilor digitale avansate.	necesar de aprobat, iar ulterior la apariția noilor versiuni, ajustări urmare a analizelor, lacunelor depistate, modificări în evoluția economică, etc. proiectul național va fi modificat în funcție de noile tendințe.

		Pe lângă aceste obiective, modificările propuse sunt aliniate la obiectivele Pactului Ecologic European și Strategiei de Mobilitate Durabilă și Inteligentă, care promovează tranziția către un transport mai sustenabil și eficient. Dincolo de modificările anticipate la nivelul Directivei actuale, este esențial să fie înțelese și etapele practice necesare pentru implementarea RIS. Astfel, implementarea RIS presupune parcurgerea unor etape, care includ planificarea, dezvoltarea infrastructurii, integrarea tehnologiilor și operarea efectivă a sistemului: • Studiul de fezabilitate (identificarea soluțiilor tehnice, financiare și instituționale, evaluarea infrastructurii existente și stabilirea necesităților); • Elaborarea unui concept integrat (definirea clară a arhitecturii RIS, specificațiile tehnice, rolul și responsabilitățile instituțiilor); • Dezvoltarea infrastructurii tehnologice; • Stabilirea centrelor RIS și instruirea personalului; • Testarea și integrarea sistemului (teste pilot pentru verificarea interoperabilității, integrarea RIS cu alte moduri de transport, conform standardelor ES-RIS); • Operarea și mentenanța continuă. Astfel, implementarea RIS nu poate fi rezolvată doar prin adoptarea unui act normativ, cum este Proiectul Hotărârii de Guvern. Deși un cadru legal este important, acesta reprezintă doar punctul de plecare. <i>Implementarea RIS</i>, depinde în mare măsură de pașii concreți care trebuie pregătiți în prealabil.	
		Pentru a înțelege această interdependență, este important să evidențiem următoarele aspecte: 1. Necesitatea măsurilor pregătitoare: • Adoptarea PHG oferă cadrul juridic pentru implementarea RIS, însă fără o bază practică bine definită (ex: studii de fezabilitate, infrastructură tehnologică, instruirea personalului), acest act rămâne doar o intenție formală. • Statele membre ale Uniunii Europene, în implementarea RIS, au demarat	Nu se acceptă: Actele normative sunt în continuă perfecționare. Stoparea proiectului național nu poate avea loc din considerentul elaborării unei noi versiuni a reglementărilor RIS în Uniunea Europeană. Proiectul național este necesar de aprobat, iar ulterior la apariția noilor

		inițial măsuri pregătitoare precum: - Realizarea unor studii hidrografice pentru colectarea datelor necesare hărților electronice de navigație. - Modernizarea infrastructurii portuare și a centrelor de gestionare a traficului. - Dezvoltarea unor platforme digitale interconectate pentru asigurarea interoperabilității datelor. 2. Cadrul legal trebuie corelat cu măsuri tehnice și instituționale: • În lipsa unei infrastructuri fizice și a capacităților instituționale (centre RIS, echipamente tehnologice moderne), actul normativ nu va putea fi pus în aplicare. • Este necesară o abordare integrată care să includă: - Clarificarea responsabilităților instituțiilor implicate în implementarea RIS (ANRM, AGCC, MIDR etc.). - Crearea unui cadru financiar pentru alocarea resurselor necesare implementării etapelor descrise mai sus. - Identificarea oportunităților de asistență tehnică și financiară pentru realizarea măsurilor practice premergătoare.	versiuni, ajustări urmare a analizelor, lacunelor depistate, modificări în evoluția economică, etc. proiectul național va fi modificat în funcție de noile tendințe.
		3. Oportunitatea oferită de Transport Community: • Transport Community a propus deja asistență tehnică pentru implementarea RIS în Republica Moldova. Având în vedere procesul de revizuire a Directivei RIS la nivelul Uniunii Europene, această oportunitate trebuie valorificată într-un mod strategic. • Astfel, în loc să implementăm soluții bazate pe o directivă în curs de modificare, putem colabora cu Transport Community pentru: - Realizarea pașilor pregătitori, inclusiv studiile necesare și conceptele tehnice. - Alinierea ulterioară a cadrului legal și practic la noile cerințe europene, odată ce modificările Directivei RIS vor fi adoptate. Astfel, având în vedere etapele necesare pentru implementarea RIS, simpla adoptare a unei Hotărâri de Guvern nu este suficientă în absența măsurilor pregătitoare care să asigure aplicabilitatea și funcționarea efectivă a sistemului. Mai mult decât atât, în eventualitatea	Nu se acceptă: Actele normative sunt în continuă perfecționare. Stoparea proiectului național nu poate avea loc din considerentul elaborării unei noi versiuni a reglementărilor RIS în Uniunea Europeană. Proiectul național este necesar de aprobat, iar ulterior la apariția noilor versiuni, ajustări urmare a analizelor, lacunelor depistate, modificări în evoluția economică, etc. proiectul național va fi modificat în funcție de noile tendințe.

		aprobării acestei PHG și a inițierii unor pași concreți, precum elaborarea studiului de fezabilitate sau a conceptului tehnic, rămâne incertă valoarea acestor documente în contextul modificărilor iminente ale Directivei la nivelul UE. Odată adoptate noile cerințe, există riscul ca studiile și conceptele elaborate <i>anterior</i> să devină neaplicabile sau insuficiente, necesitând actualizări costisitoare sau chiar refacerea completă a acestora. În această situație, resursele investite în aceste etape preliminare ar putea fi irosite. După analiza detaliată a proiectului regulamentului, a contextului european și național, precum și a etapelor necesare pentru implementarea RIS, considerăm că această acțiune necesită o abordare bine fundamentată, adaptată realităților actuale. În acest sens, oportunitatea adoptării PHG pentru transpunerea Directivei 2005/44/CE trebuie reevaluată. Adoptarea unui act normativ bazat pe o versiune a Directivei care urmează să fie modificată în viitorul apropiat prezintă riscuri evidente: neconcordanțe legislative, costuri suplimentare pentru ajustări ulterioare și ineficiențe în implementare. Este important de menționat că MIDR a fost informat despre acest proces de revizuire, atât prin intermediul Transport Community, cât și în cadrul discuțiilor bilaterale cu partenerii europeni. Transport Community a informat MIDR despre exercițiul de modificare a Directivei RIS la nivelul Uniunii Europene și a propus excluderea acestei Directive din proiectul de asistență tehnică acordată Republicii Moldova. În aceste condiții, elaborarea unui regulament care nu integrează în totalitate realitățile europene și care necesită ajustări suplimentare subliniază necesitatea consolidării procesului de coordonare și consultare interinstituțională. Înțelegem pe deplin obligațiile MIDR de a realiza acțiunile din Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, însă trebuie subliniat că această situație putea fi gestionată diferit. Ar fi fost oportun ca MIDR să înainteze o notă	

		Cancelariei de Stat (Guvernului) pentru a explica situația actuală și a propune amânarea acțiunii privind implementarea RIS din Planul de Acțiuni al Guvernului, înlocuind-o cu o altă acțiune prioritară. În schimb, această abordare formalistă creează impresia unei acțiuni întreprinse doar pentru îndeplinirea unor obligații formale, fără a lua în considerare implicațiile reale asupra implementării eficiente a RIS. Această situație riscă să genereze risipă de resurse atât în cadrul MIDR, cât și la nivelul ANRM, iar ulterior, eforturile vor trebui reluate pentru a corecta cadrul normativ odată cu adoptarea noii Directive europene. Pe lângă risipa de resurse financiare și instituționale, această abordare poate afecta imaginea Republicii Moldova în raport cu partenerii europeni, precum Transport Community și Comisia Europeană (DG MOVE), care au demonstrat deschidere și disponibilitate pentru sprijinirea autorităților moldovenești. Prin urmare, subliniem că implementarea RIS trebuie realizată într-un mod, care să includă etapele premergătoare necesare: - Realizarea studiilor de fezabilitate pentru identificarea soluțiilor tehnice și financiare adaptate; - Elaborarea unui concept detaliat pentru planificarea infrastructurii și etapelor de implementare; - Stabilirea clară a responsabilităților instituționale și crearea unui cadru tehnic și operațional corespunzător. Sprijinul oferit de Transport Community constituie o oportunitate concretă pentru realizarea acestor pași pregătitori într-un mod eficient și aliniat la viitoarele cerințe europene. În acest mod, față de cele menționate mai sus, recomandăm: - Reevaluarea oportunității adoptării proiectului Hotărârii de Guvern în forma sa actuală; - Valorificarea asistenței oferite de Transport Community pentru pregătirea etapelor tehnice și instituționale necesare implementării RIS; - Transferarea acțiunii în Planul	

		Național de Reglementări pentru anul 2025 (PNR). Această abordare nu doar că va asigura o implementare corectă a RIS, dar va demonstra și un angajament ferm al autorităților Republicii Moldova pentru transpunerea sustenabilă și eficientă a acquis-ului comunitar.	
Agenția Navală a Republicii Moldova, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, nr. 03-29 din 21.01.2025	1	Proiectul supus consultării include modificări asupra HG nr. 413/2021, prin care a fost aprobat <i>Regulamentul privind stabilirea sistemului de informare și monitorizare a traficului navelor maritime</i>. Menționăm că prin HG nr. 413/2021, a fost transpusă Directiva 2002/59/CE de instituire a unui sistem comunitar de monitorizare și informare privind traficul navelor maritime. În acest context, subliniem diferențele esențiale dintre Directiva 2002/59/CE și Directiva 2005/44/CE, care reglementează domenii distincte: <i>Directiva 2005/44/CE:</i> Conform articolului 1, această directivă „<i>stabilește cerințele armonizate pentru implementarea și utilizarea serviciilor de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare de pe teritoriul Uniunii Europene</i>”. Domeniul de aplicare, prevăzut în articolul 2, se limitează la navigația interioară, excluzând navele maritime și traficul maritim internațional. <i>Directiva 2002/59/CE:</i> Potrivit articolului 1, scopul acestei directive este „îmbunătățirea siguranței maritime, protecția mediului marin și prevenirea accidentelor prin instituirea unui sistem comunitar de monitorizare și informare privind traficul navelor maritime”. Directiva se aplică exclusiv traficului maritim internațional și navelor maritime. Având în vedere aceste diferențe fundamentale, modificările propuse asupra HG nr. 413/2021, care reglementează traficul maritim, nu au nicio legătură cu obiectivele și domeniul de aplicare al RIS, reglementate prin Directiva 2005/44/CE. Prin urmare, intervenția de modificare a HG nr. 413/2021 trebuie exclusă din	Se acceptă: Intervențiile în Hotărârea Guvernului nr. 413/2021 au fost efectuate în limita necesarului fără a aduce atingere normelor generale care reglementează stabilirea sistemului de informare și monitorizare a traficului navelor maritime.

		actualul proiect de hotărâre.	
	2	Subpunctul 5.2 al dispozitivului PHG specifică publicarea orientărilor tehnice și a specificațiilor pentru sistemele de urmărire și reperare a navelor, însă nu menționează standardul European Standard for River Information Services (ES-RIS), ediția 2025 (similar publicării standardului ES-TRIN). Având în vedere că acest standard reprezintă o componentă esențială a noilor cerințe europene pentru serviciile de informații fluviale, este necesar ca PHG să includă și obligația publicării acestuia.	Se acceptă: A fost modificat subpunctul 5.2 prin completarea cu un punct nou „5.2.5. standardul European Standard for River Information Services (ES-RIS)”
		La articolul 2, alineatul (1) al Directivei 2005/44/CE, se prevede că aceasta vizează punerea în aplicare și funcționarea RIS pe toate căile navigabile interioare de clasa IV și clasele superioare, care îndeplinesc anumite criterii, inclusiv legătura cu alte căi navigabile de clasa IV sau superioară din statele membre. Relevăm că, conform Strategiei de Mobilitate aprobate prin HG 589/2024 (punctul 96), sistemul de căi navigabile interioare din Republica Moldova include râurile Nistru și Prut, clasificate ca rute de importanță internațională în baza Acordului european privind principalele rute de navigație internă de importanță internațională (AGN2). Astfel: • E 80-07 - râul Prut, de la confluența cu fluviul Dunărea până la Ungheni (407 km); • E 90-03 - râul Nistru din portul Belgorod-Dnestrovsk (Ucraina) până în portul Bender (228 km), și două porturi de importanță internațională: - P 80-62 - Complexul portuar Giurgiulești (133 km), fluviul Dunărea; - P 90 - 03 - 02 - portul Bender (228 km) pe râul Nistru. Aceste rute sunt clasificate ca fiind de clasa IV conform AGN. Totodată, prevederile articolului 5, alineatul (3) din Legea 176/2013 confirmă statutul râurilor Nistru și Prut ca fiind două căi navigabile interioare de importanță internațională. În plus, HG 723/2023 (punctul 5, litera c) specifică că toate celelalte căi navigabile interioare din Republica Moldova permit navigarea	Nu se acceptă: Punctul 3 din Regulament a fost modificat conform recomandărilor Agenției.

		construcțiilor navale în conformitate cu legislația națională, fiind clasificate în „zona 4”. În aceste condiții, considerăm că prevederile articolului 2, alineatul (1) al Directivei 2005/44/CE, care stabilesc domeniul de aplicare al RIS pentru căile navigabile de clasa IV și superioare, ar trebui să fie reflectate explicit în proiectul Regulamentului pentru a asigura o transpunere corectă.	
	4	La punctul 3 din proiectul regulamentului, sintagma „cu flux sporit” nu are fundament în prevederile Directivei 2005/44/CE și generează ambiguitate, întrucât nu este clar cum se definește sau se măsoară un <i>flux sporit</i> în contextul căilor navigabile interioare. Prin urmare, redacția corectă al acestui punct ar fi următoarea: „Prezentul Regulament se aplică în scopul implementării și operării RIS pe căile navigabile interioare a Republicii Moldova, incluzând porturile de pe acestea.”	Se acceptă: Punctul 3 din Regulament a fost modificat conform recomandărilor Agenției.
	5	În textul punctului 4.6 din proiectul regulamentului, definiția termenului „interoperabilitate” a fost preluată greșit din Directivă. În redacția actuală, expresia „să ofere acces” modifică sensul original al definiției din Directivă, care specifică faptul că interoperabilitatea implică armonizarea astfel încât utilizatorii RIS să aibă acces la aceleași servicii și informații, fiind implicate aceleași tehnologii sau platforme. În redacția actuală, această diferență afectează sensul tehnic al definiției, creând o ambiguitate privind responsabilitățile utilizatorilor RIS și ale furnizorilor de servicii. Drept urmare, ar fi corect ca definiția <i>interoperabilității</i> să fie reformulată după cum urmează: ”interoperabilitate - armonizarea serviciilor, a conținutului datelor, a formatului și a frecvenței schimburilor de date astfel încât utilizatorii RIS să aibă acces la aceleași servicii și informații la nivel european”. Sintagma „să aibă acces” este mai precisă și descrie condiția esențială a interoperabilității, fără a introduce	Se acceptă: În proiectul Regulamentului a fost inclusă redacția propusă.

		ambiguități privind obligațiile utilizatorilor RIS.	
	6	La teza punctului 4.7 din proiectul regulamentului, definiția pentru „servicii de informații fluviale (RIS)” a fost preluată inexact. În Directivă, expresia utilizată este „ori de câte ori este posibil din punct de vedere tehnic” ceea ce reflectă o deschidere mai amplă și o orientare proactivă pentru integrarea RIS cu alte moduri de transport. Aceasta este utilizată pentru a reflecta o abordare proactivă și pentru a încuraja statele membre să integreze RIS în toate modurile de transport atunci când condițiile tehnice permit acest lucru. În schimb, expresia utilizată în proiectul regulamentului „când este posibil” diminuează această orientare și poate limita înțelegerea obligațiilor tehnice implicite.	Se acceptă: În proiectul Regulamentului a fost inclusă redacția propusă.
	7	La punctul 5, se face o referință greșită la punctul 3 din regulament, în contextul obligației ANRM de a lua măsurile necesare pentru a pune în aplicare RIS. În conformitate cu Directiva, această referință ar fi trebuit să fie către punctul 6 din regulament, care detaliază măsurile relevante privind implementarea RIS și alinierea acestora la prevederile Directivei.	Nu se acceptă: Urmare corectării pct. 3 din Regulament referința este corectă.
	8	Teza de la punctul 6 din proiectul regulamentului, în forma sa actuală, include expresia „funcționarea RIS este eficientă” care apare ca o <i>constatare</i>. Totuși, conform alineatului (2) al articolului 4 din Directivă, accentul este pus pe obligația statelor membre de a dezvolta RIS în așa fel încât aplicarea acestuia să fie eficientă, extensibilă și interoperabilă. În acest sens, textul de la punctul 6 ar trebui revizuit pentru a reflecta această obligație. Tot la punctul 6, sensul legat de interoperabilitate a fost transpus greșit. În Directiva 2005/44/CE se specifică faptul că dezvoltarea și aplicarea RIS trebuie să fie interoperabile, nu doar RIS ca <i>entitate</i>. Această diferență este esențială, deoarece pune accent pe procesul de implementare a RIS, nu doar pe rezultatul său. Prin urmare, pentru a reflecta corect sensul din Directivă, ar fi necesar ca	Se acceptă: Punctul 6 din proiectul de Regulament a fost expus în următoarea redacție: <i>„Agenția Navală dezvoltă RIS în așa fel încât aplicarea RIS să fie eficientă, să poată fi extinsă și să fie interoperabilă astfel încât să interacționeze cu alte aplicații RIS și, dacă este posibil, cu sisteme pentru alte moduri de transport. RIS furnizează, de asemenea, interfețe cu sistemele de gestionare a transportului și cu activitățile comerciale.”</i>

		textul punctului 6 din proiectul regulamentului să fie redat astfel: „RIS este dezvoltat și aplicat astfel încât funcționarea acestuia să fie eficientă, să poată fi extinsă și să fie interoperabilă, permițând interacțiunea cu alte aplicații RIS și, dacă este posibil, cu sisteme pentru alte moduri de transport. RIS furnizează, de asemenea, interfețe cu sistemele de gestionare a transportului și cu activitățile comerciale”.	
	9	La subpunctul 7.2 din proiectul regulamentului, atribuirea responsabilității Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru (AGCC) pentru furnizarea hărților electronice de navigație necesită clarificări suplimentare. Directiva 2005/44/CE, la articolul 4, alineatul (3), litera (b), prevede obligația statelor membre de a pune la dispoziție astfel de hărți, dar nu specifică o anumită autoritate responsabilă. În contextul competențelor AGCC, care se concentrează pe elaborarea hărților topografice și cadastrale, este necesar de a clarifica dacă această instituție poate furniza hărți electronice de navigație adaptate pentru căile navigabile interioare. Mai mult, Raportul de Audit IMSAS efectuat de IMO (Organizația Maritimă Internațională) în anul 2023 subliniază că „nici o entitate guvernamentală nu era responsabilă pentru colectarea și compilarea datelor hidrografice, publicarea și diseminarea informațiilor necesare navigației în siguranță, efectuarea de studii hidrografice și furnizarea de informații nautice actualizate necesare pentru navigarea în siguranță a navelor prin apele sub jurisdicția statului”. IMO și EMSA (Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă) au reiterat în mod repetat necesitatea unor intervenții legislative pentru delegarea acestor atribuții unei entități guvernamentale sau pentru contractarea unor servicii externe care să asigure realizarea hărților electronice de navigație. În plus, separarea actuală a competențelor între instituții rămâne neclară, în special având în vedere că	Se acceptă: Punctul 7.2. a fost modificat și Expus în următoarea redacție: „Agenția Navală pune la dispoziția utilizatorilor RIS, pe lângă datele menționate la punctul 7.1., hărți electronice de navigație adaptate navigației pentru toate căile lor navigabile interioare din clasa V-a și clasele superioare, în conformitate cu Clasificarea căilor navigabile interioare europene;”, iar pct.7.2 anterior devine pct.7.2.1.

		ANRM este responsabilă pentru implementarea RIS, iar AGCC i se atribuie furnizarea hărților electronice de navigație. Dacă această atribuție ar reveni ANRM, ar fi necesară instituirea unei subdiviziuni dedicate în cadrul ANRM, responsabilă pentru realizarea studiilor hidrografice și elaborarea acestor hărți. Pe lângă capacitățile instituționale, vor fi necesare resurse financiare corespunzătoare pentru desfășurarea acestor activități esențiale.	
	10	La subpunctul 7.3 din proiectul regulamentului, textul amestecă aspectele juridice cu cele tehnice, ceea ce nu este în conformitate cu spiritul articolului 4, alineatul (3), litera (c) din Directivă. Acest alineat se referă exclusiv la obligațiile legale ale autorităților competente de a primi notificările electronice din partea navelor și, în cazul transportului transfrontalier, de a transmite aceste date către autoritățile statelor vecine înainte de sosirea navelor la frontieră. Aspectele tehnice descrise în textul actual ar trebui incluse într-un caiet de sarcini tehnic pentru implementarea RIS, nu într-un act normativ. De asemenea, subpunctul 7.3 din proiectul regulamentului face referire la HG nr. 862/2023, care reglementează <i>formalitățile de raportare</i> pentru navele maritime angajate în voiaje internaționale. Totuși, această referință este incorectă, deoarece RIS este destinat, conform Directivei 2005/44/CE, căilor navigabile interioare și navelor care operează pe acestea, nu navelor maritime. Regulamentul aprobat prin HG nr. 862/2023 se aplică exclusiv traficului maritim internațional și nu are legătură cu implementarea RIS, care este specifică navigației interioare. Mai mult decât atât, este important de menționat că <i>formalitățile de notificare</i> pentru navele care operează pe căile navigabile interioare din Republica Moldova sunt deja reglementate prin alte acte normative, cum ar fi Ordinul MIDR nr. 67/2022, care stabilește cerințele minime pentru escală în porturi și cheiuri și aprobă formularele de notificare (David) la sosire și plecare	Se acceptă: Punctul 7.3 a fost modificat conform recomandărilor Agenției.

		din porturi. Având în vedere aceste aspecte, referința la HG nr. 862/2023 ar trebui eliminată sau înlocuită.	
	11	În contextul subpunctului 7.4 din proiectul regulamentului, subliniem necesitatea includerii în dispozitivul PHG a unui punct privind aprobarea <i>specificațiilor tehnice ale notificărilor transmise comandanților de nave</i> conform Regulamentului CE/416/2007 (care stabilește specificațiile tehnice ale notificărilor transmise comandanților de nave, menționate la articolul 5 din Directiva 2005/44/CE).	Se acceptă: Recomandările propuse au fost incluse în proiectul dispozitivului hotărârii cu includerea subpunctului 5.2.2.
	12	Cu referire la punctul 8 din proiectul Regulamentului, menționăm că Acordul regional privind serviciile radiotefonice pe căile navigabile interioare, încheiat la Basel la 6 aprilie 2000, reglementează exclusiv radiotelefonia și nu are legătură cu sistemele de identificare automată (AIS). În acest context, considerăm necesară includerea în PHG a unei prevederi care să transpună Regulamentul de punere în aplicare UE/2019/838 privind specificațiile tehnice pentru sistemele de urmărire și reperare a navelor, care a abrogat Regulamentul CE/ 415/2007.	Se acceptă: Recomandările propuse au fost incluse în proiectul dispozitivului hotărârii cu includerea subpunctului 5.2.3.
	13	Cu referire la punctul 10 din proiectul regulamentului, subliniem necesitatea includerii în dispozitivul PHG a unei prevederi referitoare la transpunerea Regulamentului UE/909/2013 privind specificațiile tehnice pentru sistemul de afișare a hărților electronice și de informații pentru navigația interioară (sistemul ECDIS interior). De asemenea, în aceeași ordine de idei, subliniem necesitatea includerii în proiectul PHG a unui punct care să prevadă aprobarea și publicarea Regulamentului CE/414/2007 privind orientările tehnice pentru planificarea, punerea în aplicare și utilizarea operațională a serviciilor de informații fluviale (RIS) menționate la articolul 5 din Directiva 2005/44/CE.	Se acceptă: Recomandările propuse au fost incluse în proiectul dispozitivului hotărârii cu includerea subpunctului 5.2.1. și 5.2.4.
	14	La punctul 17 din proiectul regulamentului, constatăm că prevederile alineatului (2) al articolului 9 din Directiva 2005/44/CE, referitoare la aplicarea și menținerea măsurilor de	Nu se acceptă: Conform proiectului Agenția Navală este unica autoritate competentă care aplică serviciile de

		securitate pentru protejarea mesajelor și înregistrărilor RIS, au fost atribuite exclusiv Agenției Navale. Totuși, conform Directivei, această responsabilitate <i>implică o coordonare între toate autoritățile naționale competente</i>. Prin urmare, textul ar trebui să fie revizuit pentru a include posibilitatea implicării mai multor autorități naționale relevante, care să colaboreze pentru asigurarea securității RIS.	informații fluviale (RIS) și administrează Centrul de servicii de informații fluviale din Republica Moldova. Având în vedere mărimea Republicii Moldova și fluxul de transport fluvial existent nu este rezonabil majorarea numărului autorităților naționale responsabile de aplicarea și menținerea măsurilor de securitate pentru protejarea mesajelor și înregistrărilor RIS.
	15	Cu referință la Nota de fundamentare evidențiem următoarele aspecte: <i>Context general și vag, cum ar fi:</i> La punctul 2.2., se descriu râurile Nistru și Prut drept „două căi navigabile interne de importanță internațională” fără a se înțelege relevanța acestora în contextul implementării RIS. Sunt enumerate informații generale despre Uniunea Europeană și normele acesteia privind navigația interioară, fără a fi conectate explicit la necesitățile specifice ale Republicii Moldova. Apar exemple de norme UE prezentate într-un mod generic și fără legătură directă cu obiectivele proiectului („a deveni parte a traficului instituit” „Normele se aplică canalelor, râurilor, lacurilor și porturilor...”). Enumerarea unor tehnologii precum ECDIS interior, AIS și ERI, fără a explica specific contextul. De exemplu, informațiile privind AIS sunt prezentate ca un fapt general și nu există o legătură clară cu proiectul PHG.	Se acceptă: Nota de fundamentare a fost suplinită cu informații despre râurile Nistru și Prut, și tehnologiile ECDIS interior, AIS și ERI cu accent pe proiectul dat.
	19	Punctul 4.2. al notei de fundamentare menționează în termeni generali costuri pentru „tehnologii moderne”, fără a oferi o estimare clară sau o proiecție financiară detaliată. Considerăm că evaluarea costurilor și planificarea etapelor de implementare a RIS reprezintă aspecte esențiale care necesită o atenție sporită. În acest sens, observăm că nota de fundamentare nu include informații concrete cu privire la costurile necesare pentru implementarea și funcționarea RIS, aspect care ar fi fost de așteptat într-un document de o asemenea importanță.	Se acceptă parțial: În Nota de fundamentare se menționează despre costurile ample privind implementarea proiectului în coroborare cu cadrul normativ, care permite realizarea obiectivelor și din alte mijloace, se va opta pentru suportul partenerilor externi. Având în vedere că, data intrării în vigoare a proiectului este 1 ianuarie 2029, se consideră că pentru adaptarea navelor

		De asemenea, nu este specificat cine va suporta aceste costuri sau dacă acestea au fost incluse în planificările bugetare corespunzătoare . Mai mult, nota de fundamentare nu abordează costurile asociate cu adaptarea navelor fluviale la cerințele tehnice necesare pentru implementarea RIS. Considerăm că aceste omisiuni pot afecta atât claritatea procesului decizional, cât și fezabilitatea financiară a proiectului.	fluviale la cerințele tehnice necesare pentru implementarea RIS a fost alocat suficient timp pentru ajustarea costurilor.
	20	De asemenea, conform punctului 8 din nota de fundamentare, termenul de intrare în vigoare a actului normativ este menționat ca fiind anul 2029. Totuși, promovarea proiectului în acest moment este dificil de justificat, având în vedere că specificațiile tehnice și standardele aplicabile (cum ar fi ES-RIS) sunt revizuite periodic, de regulă la intervale de 2-3 ani. În acest context, adoptarea unui act normativ acum, în condițiile în care documentele de referință ar putea fi modificate sau înlocuite până la data intrării în vigoare a PHG, generează incertitudini privind aplicabilitatea sa. Această situație devine cu atât mai problematică în contextul exercițiului aflat în desfășurare la nivelul UE privind modificarea Directivei RIS, menționat anterior. Având în vedere deficiențele identificate în conținutul proiectului regulamentului și în fundamentarea acestuia, considerăm necesară o reevaluare a oportunității promovării proiectului în forma sa actuală, în contextul modificărilor iminente ale Directivei 2005/44/CE la nivel european. Implementarea RIS nu se poate limita la adoptarea unui act normativ. Deși cadrul legal reprezintă un prim pas important, eficiența acestuia depinde de măsuri pregătitoare esențiale, precum realizarea studiilor de fezabilitate, modernizarea infrastructurii și dezvoltarea soluțiilor tehnologice interoperabile. Transport Community oferă o oportunitate valoroasă pentru sprijinirea acestor etape, facilitând alinierea ulterioară la noile cerințe europene. Adoptarea unei Hotărâri de Guvern fără	Nu se acceptă. Actele normative sunt în continuă perfecționare. Stoparea proiectului național nu poate avea loc din considerentul elaborării unei noi versiuni a reglementărilor RIS în Uniunea Europeană. Proiectul național este necesar de aprobat, iar ulterior la apariția noilor versiuni, ajustări urmare a analizelor, lacunelor depistate, modificări în evoluția economică, etc. proiectul național va fi modificat în funcție de noile tendințe. Ajustarea normelor UE se efectuează în funcție de anumiți factori, dar totuși odată la 5-7 ani. Normele UE privind RIS (River Information Services) sunt ajustate, în medie, la fiecare 5-7 ani. Actualizările mai tehnice (standarde de date, specificații software, protocoale de comunicații) se pot face mai frecvent, aproximativ o dată la 2-3 ani. Actualizările majore legislative (directive sau regulamente principale) urmează de obicei ciclul de 5-7 ani, în funcție de: • evoluția tehnologiilor digitale (AIS, ECDIS interior, ERI), • necesitatea interoperabilității între

		măsurile pregătitoare solide riscă să genereze costuri suplimentare semnificative sau chiar refacerea completă a unor documente deja elaborate. Recomandăm, aşadar, ca promovarea acestei Hotărâri să fie reconsiderată în contextul modificărilor Directivei RIS, ceea ce va permite evitarea risipei de resurse şi a eventualelor costuri inutile.	statele membre, alinieră la noile politici de mediu şi climă (ex. reducerea emisiilor). Având în vedere cele menţionate şi necesitatea implementării RIS, pentru care este necesară o perioadă de timp pentru a fi implementate şi adaptate condiţiile, resursele, operatorii, inclusiv şi personalul Agenţia Navală.
Expertizare			
Centrul Naţional Anticorupţie, nr. 06/2/8293 din 19.05.2025, Expertiza nr. EHG25/10569 din 19.05.2025	1	În nota de fundamentare se menţionează că: „Proiectul hotărârii de Guvern este elaborat în scopul asigurării cadrului normativ naţional cu reglementări în vederea gestionării traficului fluvial cu scopul de a îmbunătăţi siguranţa, eficienţa şi respectarea mediului şi facilitarea interfeţelor cu alte moduri de transport”. Astfel, Regulamentul privind serviciile de informaţii fluviale pe căile navigabile interioare stabileşte cadru pentru implementarea şi utilizarea serviciilor de informaţii fluviale pe teritoriul Republicii Moldova pentru a sprijini transportul pe căile navigabile interioare în vederea creşterii siguranţei, eficienţei şi protecţiei mediului, precum şi pentru a facilita interfeţele cu alte moduri de transport. Agenţi Navală, în calitate de autoritate competentă pentru aplicarea serviciilor de informaţii fluviale şi pentru schimbul internaţional de date, va publica şi va actualiza actele naţionale corespunzătoare - specificaţiile tehnice pentru raportarea electronică a navelor în navigaţia interioară şi specificaţiile tehnice ale notificărilor transmise comandanţilor. La fel, în notă sunt descrise informaţii detaliate cu privire la impactul financiar şi argumentarea costurilor estimative. În final, menţionăm că în redacţia	Se ia act.

		propusă, proiectul nu conține factori și riscuri de corupție.	
Ministerul Justiției, nr. 04/2-4695 din 22.05.2025		La proiectul hotărârii: Pentru evitarea dublării clauzei de armonizare, se recomandă de a o exclude din textul proiectului hotărârii, fiind menținută doar în cadrul proiectului Regulamentului privind serviciile de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare. La pct. 3, cu referire la cuvintele „va publica și va actualiza” nu este clar dacă este vorba despre actele existente sau care urmează a fi elaborate. În cazul în care este vorba despre actele existente, cuvintele indicate urmează a fi inversate, inițial fiind menționate cuvintele „va actualiza”, după care cuvintele „și va publica”. În cazul în care actele respective urmează a fi elaborate și aprobate, acest fapt se va menționa în textul hotărârii (observație valabilă și pentru sbp. 5.2). La pct. 4 (modificarea Regulamentului privind stabilirea Sistemului de informare și monitorizare a traficului navelor maritime, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 413/2021): la sbp. 4.1 și 4.4, redacția propusă a punctelor 30 și 40 urmează a fi redată din alineat și cu numerotare; la sbp. 4.6 cuvintele „la Regulamentul privind stabilirea Sistemului de informare și monitorizare a traficului navelor maritime” se vor exclude ca excedente în acest caz.	Nu se acceptă. Urmare a consultării Centrul de Armonizare a Legislației clauza de armonizare rămâne în textul hotărârii. Se acceptă. Proiectul a fost redactat la pct. 3 și la subpunctul 5.2. prin substituirea textului „va publica și va actualiza” cu textul „va elabora, va publica și va actualiza”. Se acceptă. La sbp. 4.1. și 4.4. au fost efectuate modificările de rigoare. Se acceptă. La sbp 4.6. textul „la Regulamentul privind stabilirea Sistemului de informare și monitorizare a traficului navelor maritime” a fost exclusă.
		La proiectul Regulamentului: La pct. 4, textul „termenii și expresiile de mai jos cu următoarele semnificații:” se va substitui cu textul „următoarele noțiuni:”. La sbp. 7.5, pentru corectitudinea marcării anexelor, textul „anexa nr. 1 și	Se acceptă. La pct. 4 textul „termenii și expresiile de mai jos cu următoarele semnificații” a fost substituită cu textul „următoarele noțiuni” Se acceptă. La subpunctul 7.5. textul

		2” se va substitui cu textul „anexele nr. 1 și nr. 2”. La pct. 8, se vor revedea și preciza cuvintele „și alte”, deoarece nu se potrivesc după sens în contextul dat. La pct. 17, cu referire la actele legislative enunțate, atenționăm că, Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal urmează să intre în vigoare la 23 august 2026, Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 a fost abrogată prin Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, care va intra în vigoare la 1 ianuarie 2026, cu unele excepții. În ceea ce privește Legea nr. 305/2012 cu privire la reutilizarea informațiilor din sectorul public, semnalăm că, noul proiect al legii privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, a fost examinat și votat în prima lectură la ședința în plen a Parlamentului din 10 aprilie 2025.	„anexa nr. 1 și 2” s-a substituit cu textul „anexele nr. 1 și nr. 2” Se acceptă. La pct. 8 cuvintele „și alte” au fost excluse. Se acceptă. La pct.17 s-a modificat: Legea comunicațiilor electronice nr.72/2025, iar Legea nr. 305/2012 cu privire la reutilizarea informațiilor din sectorul public a fost substituită cu Legea nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, votată în Parlament în a doua lectură la data de 22.05.2025.

Secretar general

Angela ȚURCANU